

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXX.

23. DUBNA (APRIL) 1938.

ČÍSLO (NO.) 926.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS, MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou \$3.25

Adresa: — Address:

"ČESKÁ ŽENA"

1611 S. 11th Street St. Louis, Mo.

17. Neděle - Hod Boží Velikonoční.
18. Pondělí - Velikonoční pondělí; Aja.
19. Úterý - Emma; Aza; Lazar.
20. Středa - Marcelin; Servillian; Viktor
21. Čtvrtek - Anselm, b.; Simeon.
22. Pátek - Soter; Kajus; Opportuna
23. Sobota - Vojtěch, b. a m.; Jiří.

Žijeme v hlučném světě.

Letadlo dělá asi 87krát silnější
hluk než průměrný automobil.

New York City je tak hlučné,
že v některých částech řev tygra
by nebylo slyšet víc než na dva-
cet stop.

Výbuch sopky Krakatoa, ležící
na ostrově v Indickém oceánu,
byl největším hlukem na světě.
Stalo se to v roce 1883 a výbuch
bylo slyšet na dálku 3,000 mil.

Síla hlasu 27 pěvců je pouze
dvakrát tak velká jako hlas 1
zpěváka.

Je pozoruhodné, že at' je hluk
sebesilnější, jen zřídka kdy vadí
tomu, kdo jej dělá.

Byly vynalezeny tiché housle,
které může slyšet jen ten, kdo
na ně hraje.

Stromy velmi účinně pohlcují
hluk ulice. Toho se využívá při
stavbě nových ulic v Leningradě.

Dr. E. E. Free zkonstruoval
přístroj, který dokazuje, že není
na světě — ticha.

Na černý kašel — citron. V
poslední době byl učiněn pozoruhodný objev, že vitaminy C mají specifický ochranný vliv na černý kašel, neboť snižují životnost a často i umrtvují úplně choroboplodné zárodky tohoto onemocnění, ba snižují i jedovatost jedu těchto bakterií. Je zajímavé, že věda nejdříve se sešla na

společné cestě se starými lidovými prostředky. Tak podávání ovocných šťáv při onemocnění cest dýchacích je známým lidovým prostředkem, a to prostředkem dobrým, neboť v ovocné šťávě je hodně vitamínu C. Ale v poslední době se ukazuje, že význam vitamínu C přesahuje tento rámec svého vlivu. Nové práce stále zřetelněji ukazují, že vitamin C chrání také tělo proti infekci. Tak na př. morčatům byl vstříkován jed záškrtový. Infikovaná morčata, která jinak hynou v několika dnech, zůstala na živu, byl-li jim podáván vitamin C. Podobně je tomu i u jiných nemocí, zvláště u tuberku-

losy a u infekčního zánětu plic. Vitamin C zvyšuje vzdornost těla k infekci a infekci už nastalou pomáhá tělu lépe zdotat. Vitamin C je bohatě obsažen v citronové šťávě, v ovoci a v zelenině. — (Věda a život.)

Jemný pokyn. On: "Miláčku, že by sis nebyla vzala za muže jednookého?" — Ona: "To ne." On: "Tak buď tak laskava a nech nésti ten tvůj deštník."

To je něco jiného! "Co je to tam za dlouhou, tenkou tyčku na druhé straně sálu?" — "To je moje dcera." — "Tak? A to se podívejme, jak zkrásněla a vyrostla..."

Velmi cenná premie ZDARMA!

"Povídka mého života" . . .

napsaná továrníkem Fr.
Vlčkem z Cleveland, O.

Kniha tato není žádný suchý životopis, je to zajímavý román. Je to pravdivá povídka českého přistěhovalce, který zvítězil nad mnohými a těžkými překážkami, které mu neznámá země v cestu kladla, avšak svou pracovitostí a rozhledem domohl se úspěchu a uznání.

Jsou to vlastně dějiny nás všech, jenom že mnohý z nás padl a jen některý se vyšvihl v tom těžkém životním zápasu zde v cizině.

Každý si tuto krásnou a poučnou knihu rád přečte. Je o 365 stranách, ilustrovaná a má kupní cenu více než \$1.00.

DOSTANETE Ji ZDARMA. KDYŽ NÁM ZÍSKÁTE NOVOU ODBĚRATELKU "ČESKÉ ŽENY" - A TO NEJEN Vy. ALE TĚŽ I NOVÁ ODBĚRATELKA "ČESKÉ ŽENY".

Pokuste se tedy získat nové čtenářky, čímž nám usnadníte vydávání a zlepšování Vašeho oblíbeného časopisu. Chcete-li jinou knižní, rovnocennou premii, pak pište na adresu:

ČESKÁ ŽENA

1611 SOUTH 11th STREET

ST. LOUIS, MO.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1902, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROČ. (VOL.) XXX. ST. LOUIS, MO., 23. DUBNA (APRIL) 1938.

ČÍSLO (NO.) 926.

Pán Ježíš, po svém zázračném vzkříšení, zjevuje se Marii Magdaleně.

O zabíjení kněží ve Španělsku.

**11 biskupů a 16,000 katol. kněží
pobitých, ale ani jeden odpad!**

Napsal v časopisu "Na hlubinu"
Dr. Jaroslav Durych.

(Je to článek, jenž otrásá nitrem každého rozumného člověka a tím více věřícího katolíka, a měl by jej číst celý civilisovaný, kulturní svět, který ještě nepropadl pekelnému bolševismu. Dr. Jaroslav Durych je známý výtečný spisovatel a básník pevného katolického přesvědčení, povoláním vojenský lékař, štvaný nepřátely katolicismu. Ale při všem tom zůstává věren své víře a jde svým směrem dále.

Co se týče velikána, francouzského literáta a básníka Paula Claudela, o němž píše Dr. Durych v tomto článku, tu nezasvěceným čtenářům vysvětlujeme, že katolický literát Claudel je téměř nekatolickými povýšenci snižován, a Dr. Durych o tom ironicky píše.)

Článek Dra Durycha zní:

"Mnoho lidí se domýšlí, že dojde jejich lehký krok do nebe cestou příjemnou a snadnou. Ale náraz viz položencu otázku, viz vraždění a mučednictví! Nebesa i peklo kladou se nám do rukou a my máme čtyřicet vteřin na rozmyšlenou. Čtyřicet vteřin, to je až přespříliš! Svaté Španělsko, drahé Španělsko, tys okamžitě volilo! **Jedenáct biskupů, šestnáct tisíc kněží pobitých a ani jeden odpad!**"

Tato slova napsal totiž "jakýsi" Paul Claudel, který prý je nějakým stěhovavým vyslancem francouzské republiky a také kdysi před válkou se zdržoval v Praze, kde napsal nějaké verše o českých svatých. On tedy místo, aby se pilně věnoval svému úřadu, z něhož má živobytí, píše všelijaké verše, i není pak divu, že ho vláda za to posílá s místa na místo, neboť kdepak by mohl

dlouho vydržeti takový vyslanec, který píše verše, a k tomu také, jaké jsme nahoře uvedli? Nu tedy, takového "jakéhosi" Paula Claudela zajisté není třeba brátí vážně; vždyť je známo, že básníci bývají výstřední, proměnliví, pomatení a potrhli. A což je Paul Claudel nějaký jak se patří básník? Kdo o něm slyšel?

Nás tedy zajímá ta poslední z citovaných vět: **Jedenáct biskupů, šestnáct tisíc pobitých kněží a ani jeden odpad!** A z této věty nás zase nejvíce zajímají poslední čtyři slova: **a ani jeden odpad.** Tato slova jsou pro nás nejpikantnější; nic pikantnějšího nemůže být pro naše české poměry. U nás totiž těch kněžských odpadů bylo tolik, že to úplně stačilo k vytvoření dosti početné hierarchie nově založené církve, která čítá stále přes jeden milion příslušníků. My ovšem nemáme veřejně přístupný soupis těchto bývalých kněží katolické Církve, takže bychom nemohli Paulu Claudelovi odpovědět pěkným veršem, ve kterém bychom se mu chlubili, kolik za to bylo odpadů u nás (v Československu) . . .

Snad čtenáři řeknou, abych už začal mluvití vážně, či, nechci-li, abych dal raději pokoj. Ale to je tak: My se máme neochvějně domýšletí, že dojde náš lehký krok do nebe cestou přímo příjemnou a snadnou. Co nám má být do těch jedenácti biskupů a šestnácti tisíc pobitých kněží?! Vždyť Církev prý ve Španělsku dělala chyby, stavěla se na odpor spravedlivým reformám a nynější stav ve Španělsku je prý jen přirozeným následkem jejich omylů.

A toto vám nepředkládají k věření snad jen nějakí socialisté; to vám předkládají i osoby, které jsou či mají být našimi duchovními vůdci!

Co na to můžeme říci jiného, než ta slova toho "nějakého" Paula Claudela: **Jedenáct biskupů, šestnáct tisíc pobitých kněží a ani jeden odpad!** A to musíme

opakovati nahlas a stále, neboť jsme příslušníky národa, který má katolické kněžstvo, v jehož historii posledních dvaceti let bylo zaznamenáno odpadů tolik, že to stačilo — jak jsme již výše uvedli.

Tedy: Pakli chce o kněžstvu, které vykazuje jedenáct biskupů, šestnáct tisíc pobitých kněží a ani jeden odpad, souditi kněžstvo, z něhož ušlo tolik kněží, že znatelně naplnili schematismus nově založené církve, je k tomu třeba buď veliké opatrnosti — nebo něčeho jiného.

Stojí v žalmu: Drahcenná jest před očima Páně smrt svatých jeho. A pochopí každé dítě, že smrt kněze před oltářem i před chrámem jest něco, co se neděje bez asistence andělů. Víme, jak po takové smrti touživali svatí. Těžce by se našel v historii případ, kdy byl kněz, hájící oltář a chrám, zabit spravedlivě pro své hříchy. Mohl by věděti každý, že těch šestnáct tisíc španělských kněží bylo zabito pro víru a že v rudém Španělsku jsou chrámy zbořeny, zavřeny nebo proměněny v budovy světské.

Zdá se dosud mnohým, že souhlas s jakousi politickou většinou je tím lehkým krokem, kterým dojdou do nebe cestou příjemnou a snadnou. Ti mohou to odůvodňovati tolika věcmi, že by na to nestačilo knih několik, a na vyčerpávající odpověď by pak ovšem nestačilo také knih několik. Zdá se jim, že takový souhlas je pohodlný a bezpečný. Ale jsou lidé, kteří s tím nesouhlasí, kteří svůj nesouhlas projevují už dlouho, zřetelně a hlasitě, a také to mohou dělati úplně pohodlně a bezpečně. Není tedy k nesouhlasu zapotřebí žádného zvláštního hrdinství, právě tak, jako k souhlasu není třeba chytrácké opatrnosti. Příčina tedy je v něčem hlubším.

Bud'to lze předpokládati, že z těch šestnácti tisíc zabitých kněží budou časem prohlášeni za ctihodné, blahoslavené i svaté, nebo že to byli pošetilí a lhotej-

né oběti jakýchsi zapletených sporů, při nichž možná měli i nějaký nekalý podíl. Jedno nebo druhé. Ti chytří i opatrní se mohou ovšem utěšovati tím, že takové řízení může trvati nejméně třicet let a posmívají-li se těm, o kterých dosud papež neřekl poslední slovo, nemusejí se báti hříchu.

Je to velice zajímavé, když kněží chtějí souditi kněžstvo. Dělal to Wiclef, Luther a Hus. A i tito odsuzovali aspoň s počátku mezi kněžstvem jen břichopasy a simonisty. Kdežto nyní se koná soud nad těmi, mezi nimiž bylo jedenáct biskupů, šestnáct tisíc pobitých kněží a ani jeden odpad! A je to tedy velice zajímavé, neboť se to děje právě uprostřed kněžstva, z něhož ušlo tolik kněží, že znatelně

zaplnili schematismus nově založené církve.

Stojí však v žalmu: Drahoceňná jest před očima Páně smrt svatých jeho. A stojí též v Písmě: Nebývá posmíván Bůh!

To tedy je věc, která znepokojuje laiky. Víme, že kněžství nečiní člověka svatým, ani nedotknutelným, a že i kněze nakonec sežerou červi. Ale co jest pro nás svaté a nedotknutelné, to jest kněžství, jest oltář, chrám a služba Bohu. A o to právě jde. Nic není pro nás vznešenějšího, než živý kněz, stojící u oltáře. Ale před knězem, zabitým za víru — to už jen mlčíme, před tím už jen klečíme, toho se slzami vzýváme, to už jest něco nadpřirozeného, to už jest pro nás zjevení Boží, před kterým si zakrýváme tvář.

Hory a propasti

Napsala Vlasta Javořícká.

Druhého dne, kdy slečna Irénka Kopsteinová měla přijíti, - byl Vít v horečném napjetí; procházel se zahradou, v níž se slunce v zeleni a květech koupalo a vyhlížel k bráně, která se přicházejícími a odcházejícími jen hemžila.

Pestřily se tam klobouky a slunečníky a Vít v radostném strachu nahlížel pod každý z nich a přemáhal lehké chvění, které mu probíhalo všemi údy.

Konečně se dočkal; klopený florentiňák, černá sametka, bílé šatečky a oblakově modré, bledé oči objevily se v bráně.

Byla to ona!

Irénka Kopsteinová!

Přece mu dobře utkvěla v paměti!

Plavovlasá kráska s pomněnko-

výma očima - ryze německý typ, který rušil pouze český, poněkud vyhrnutý nosík.

Útlá, nevysoká postava, svižný, lehký krok a nade vše nevinný a něžný úsměv. Podala mu jej zároveň s oběma rukama.

"Víte!" radostně zvolala.

"Irénko!" s nemenším vzrušením vítal ji on.

"Strachovala jsem se, že vás nepoznám!" usmívala se blaženě.

"Také já," živě přisvědčoval.

"Je tomu tak dávno, co jsme se poznali!" řekla poněkud tesklivě.

"A hlavně na sebe nezapomněli," rychle dokládala.

"Ne. Nebylo možno. Naše setkání mělo tak romantický původ."

"V mobilisaci, ve všeobecném zmatku a hrůze . . ." souhlasil.

"Velmi často vzpomínám," podávala se mu do očí.

"I já. Ve frontě, kde mně hrozila smrt, představoval jsem si váš usměvavý obrázek. Byla jste jako větvička míru v té hrůze a řádění."

"Ale můj obrázek není vždycky usměvavý. Často jsem smutná," namítla a v koutcích jí škublo.

"Pro koho - Irénko?" honem se dotazoval. - "Někdo vám snad ubližuje?"

"Také pro vás. Bála jsem se, aby vás nezabili, abych nepřišla o přítele," řekla tklivě.

"Irénko!" vybuchl radostí.

"A pro svou sestru a pro maličkou, kterou jste poznal současně se mnou a pro macechu - která, nu, ale, to je dlouhá kapitola. - Byla jsem tedy často málo usměvavá - teď však, hled'te, mám oči plné radosti z našeho shledání a usmívám se."

"Díky Bohu! - Kéž by mi bylo možno váš úsměv udržeti navždy", rozohňoval se.

"Kdybyste byl se mnou a byl ve skutečnosti takový, jako v těch dopisech, které jste mi posílal, jistě bych nikdy nezesmutněla!"

"Obávám se, že to byly prosté dopisy, které vám o mne nepravily ničeho."

"Mýlíte se, Víte. Za tu dobu jsem si o vás učinila nejlepší představu a též o vaší paní matince i slečně sestře. A váš otec mne okouzluje. - Ach, věřte, lidé z jakých jste vzešli žijí opravdověji a mnohem déle. Život dovedou si zpříjemnit a připouštějí si ho. U nás je jen samá faleš a šalba."

"Idealisujete nás, Irénko," usmál se.

"Ba neidealizuji. - Hned, když jsem vás v tom vlaku uviděla," řekla jsem si v duchu: jsou to lidé ze středních vrstev, ale lidé dobří a čestní. - Vaše sestra nebyla přemrštěná a vy jste byl přirozeně galantní."

"Stýkáte se s vysoce postavenými lidmi, s důstojníky a často si myslívám, že je pošetilou odvázností, piší-li vám a chovám-li své bláhové myšlenky." Vít odvracel řeč jinam.

"To je pravda," přikývla. "Stýkám se s význačnými lidmi, kteří zvoní ostruhami a září všemožnými řády - ale . . ."

"Ale - Irénko?" přerušil ji a bezděky uchopil její ruku.

"Mé celé bytí je založeno na takovém - ale" - pravila s jakýmsi zasněním. "Domnívám se, že vůbec jsem na svět přišla nějakým nedopatřením, nebo omylem."

"Proč myslíte - Irénko?" nepochopil ji.

"Nu tak. - Rodiče chtěli syna a byli mnou zklamáni. Matku jsem stála bezmála život; po mém narození chřadla až mne navždy opustila. Vychovali mne jako bohatou dědičku, ale otec mně přivedl macechu, která se mohla pro mne zbláznit. - Všichni, kteří mne obklopují, usilují o mou přízeň - ale - Krátce; samé ale, nebo jenže. Vy jediný ve vši té lži stojíte se svými dopisy jako skutečný vykičník pravdy. Nevím, proč byste mně psal, se mnou korespondenci udržoval a se vším, co s vámi souvisí, mne seznamoval, - kdybyste byl setkán ze lži a necítil to, co píšetel!"

"Irénko, děkuji vám za tolik důvěry. - Nevíte, jakou šťastnou chvíli jste mně připravila. Bude-li mně souzeno častěji a stále se s vámi stýkati, přesvědčíte se, že jste nepoctila neškodného."

Takový hovor vedli tito dva, ubírajíce se zahradou, v níž našli lavičku ve stínu smuteční vrby.

Z daleka sem hlučelo město - zde však panovalo ticho a stín.

Ranění chodili sem a tam a nastrojené dámy, které je navštěvovaly, procházely se s nimi. - Některé tu byly z pravé účasti a mnohé také z oddané lásky, jiné tu koketovaly, uplatňující všechny ženský ostrovtip a všechnu svou svůdnost.

Také hezké ošetřovatelky v bílé a modře proužkovaných šatech se tu kmitaly. Měly na bílé roušce nad čelem červený křížek, leč dobrá většina jich tu byla proto, aby se buď dobře provdala, nebo bavila - některé ovšem, a ty se lišily pomačkaným a trochu pošpiněným šatem, byly tu opravdu z kře-

st'anského milosrdenství a pro opravdovou práci.

Řádové sestry byly pouze v lazaretech, v nichž leželi a umírali těžce ranění a prostí vojáci.

To všechno rázem vystihla Iréna a hned se o tom také zmínila.

"Protiví se mi toto dobrodíní, jež vznešené dámy staví zde na odív", pravila roztrpčeně. - Moje mamá, teta Deli i babička navštěvují o překoť raněné a rekonvalescenty, ale vždy jenom v takových domech, kde již není viděti bolest a smrt. - A hlavně důstojníky, o staré, zarostlé a prosté vojáky se nezajímají. Teta Deli dokonce si chtěla vzít důstojníka do bytu, aby mu prokazovala křesťanskou službu."

"Ovšem, nesměl by býti těžce zraněn a nepřiliš mladý. Takhle nějaký major nebo tak něco, teta Deli má totiž neurčitě stáří a běda, kdybyste se tázal po roce jejího narození."

Iréna se ironicky smála a její zdvižený nosík se ohnul ještě více. Při tom měla značně škodolibé oči.

"Po této stránce vás ještě neznám," pravil Vít jaksí zaražen, - "domníval jsem se, že jste hotový anděl, a že lidské vady jsou vám úplně neznámé. Vidím, že dovedete správně usuzovati a chyby bezohledně vytknout."

"Oh, představoval jste si mne příliš krásně!" usmála se, "a čínil jste si o mně nesprávnou představu. Vaše výtka, že vás idealizuji, patří spíše vám. Jsem povahou plná špiček a hran, jsem bytostí snad v jádru dobrou - ale plnou chyb."

"To není pravda, Irénko!" odporoval jí a chtěl v čemsi pokračovati, leč nedostal se k slovu.

"Je to pravda, Víte," přerušila ho, "a zakládám si na vašem přátelství hlavně proto, že byste mne dovedl napravit! Ve svém nitru shledávám často dobré vlastnosti, mám v něm uloženu lásku, která zatím leží ladem a úroky z ní pobírá pouze maličká má neteř, která je v tom ještě hůře než já. Mně matka alespoň zemřela, ji však opustila. A je tam také soucit a

pojem o cti a přísná jakási morálka, kterou jsem nabrala snad u otce, snad od učitelů. Jisto je, že mám fondy dobra, které se dají buď rozmnožit nebo zmařit - ale na povrchu jsem plná ostnů. Kdybyste přišel k nám a poznal, jak jedním s macechou a těmi všemi, co mne obklopují, řekl byste, že jsem zlá!"

"Neřekl, Irénko, nikdy neřekl! - Zvážil bych všechny okolnosti, a všechny pohnutky, které vás k tomu vedou a pochopil bych. Žijete mezi cizími a jejich prostředí vás ovlivňuje."

"Je tomu tak, Víte! Macecha se provdala za otce, aby dobře zajistila sebe. Byla starou a zlou pannou a nikdo už ji nechtěl. - Předstírala otcí lásku k sirotkům a pokud žil, byla dosti chytrá, aby ji líčila stále alespoň na oko, až já sama jsem ji nejdříve prohlédla. Když otec zemřel, shrábla jakés takés jmění, které po něm zbylo, nastěhovala k nám babičku i tetu a králuje v tom, co po otci zůstalo. Jak víte vstrčily mne do ústavu důstojnických dcer a zařídily to tak, že na mne téměř nic neplatily. Že jsem odtud utekla, také víte a že žiji s nimi a přece sama, to jsem vám psala již několikrát. Ted' je celou snahou mé přelaskavé mamá, aby mně našla ženicha a výhodně mne provdala. Rozumějte tomu - a bych udělala partii, ke které by mně sama nemusela nic dát."

"Irénko!"

"Nebojte se, Víte, já to tak lehce neudělám!"

"Ale jednou přece!" stísněně namítl.

"Kdož ví! Myslím, že teprve tehdy, až vy - až se zklamu a poznám, že všechny ideály nejsou ničím a že muži jsou všichni stejní."

"Jak byste se o tom chtěla přesvědčit?" tázal se kvapně.

"Nu - tak." Irénka seděla trochu odvrácena a kreslila špičkou slunečníku v písku různé ornamenty. "Až se přesvědčím, že takové ve vás je lež, nebo že jsem se zklamala a že jsem vám špatně rozuměla."

"O tom se nikdy nepřesvědčí-

te, Irénko, to spíše já zjistím, že jsem byl hloupě domýšlivý a stavěl větrné zámky tam, kde bylo písečnato a půda nejistá."

"Co tím chcete říci, Víte?" tázala se, nepochopivši ho dobře.

"Zatím nic, Irénko, a nemysleme teď na budoucnost! Těžme jen z krásné přítomnosti. - Jsem velice šťasten, Irénko, že jste přišla. Způsobila jste mně nevýslovnou radost."

Byl by ji rád stiskl ruku, ale neodvažoval se. Byl velice zdrženlivý a skoro ještě dětský. Neměl dosud lásky a nejednal s dívkou mimo Irénky a to stále ještě na vzdálenost a pouze dopisy.

Ted' se opíjel její přítomností, jejími slovy a upřímností, - s níž před ním odhalovala své rodinné poměry a všechno co s ní souviselo. . . .

To bylo tedy prvé jejich setkání a pak jich následovalo několik. . . .

Často láska potřebuje celá léta, než rozkvetne.

Někdy se lidé znají, chodí kolem sebe, stýkají se a nepostřehnou, že jejich duše jsou příbuzné, nebo že jsou si souzeni.

Teprve po čase si jeden druhého povšimne, zavadí o sebe náhodným pohledem, nebo významným sloven - osudným se také stane jediný stisk ruky nebo na pohled bezvýznamné setkání.

Jindy vyklíčí láska tak brzo, jako by byla zaseta do pařeniště a teplým vzduchem zahřívána.

Tak tomu bylo i mezi Irénou a Vítem.

Druhé, třetí setkání, zpočátku jen významné hovory plné různých a nevinných narážek, pak letmé dotknutí se rukou - po třetí již Vítek ruku Irénčinu déle podržel a po čtvrté na ni přitiskl své rty. . . .

Zachvěly se na hebké pokožce a ten dotek běžel Irénce po cévách, vnikl kamsi do prsou a zakotvil jí v srdci. Poznala to zcela zřetelně, že to bylo v srdci.

At' si učenci povídají, píší a dokazují, že srdce, fyzické srdce, nemá s láskou nic společného, že je

to sval bez nervů a citění - Iréna to poznala, že její srdce spěchá k Vítovi, a že klepe, chvěje a tetelí se, když ho uvidí.

A byla to tak zvláštní a jistě v tom hrála úlohu její romantika, - vždyť znala tolik mladých a krásných mužů a přece žádný na ni nepůsobil tak jako Vít.

Ve skutečnosti to byla asi myšlenka, představa a fantazie. Ve své mysli byla Iréna přesvědčena, že je to čaromoc, s níž láska ob-

šťastňuje člověka.

Zatím byl Vít již vyléčen; vypadal již lépe, chutnalo mu jísti a jeho šťastné nitro nalézalo zrcadlo jeho zevnějšku.

První lékařská prohlídka uznala ho zdravým a poslala ho zpět, odkud před několika týdny přišel. - Ani dovolenou mu nedali a hned byl komandován do fronty.

Iréna hleděla na Víta ustrašenými očima, Vítovi však připadalo, že již nic nemůže podkopati

Marie Nováková:

Prosba za Českou zemi.

Ó Bože, jenž jsi stvořil všechnu zem,
Jenž zalidnil jsi ji též národem,
jemuž jsi mluvu, zvyky různé dal,
by mezi sebou svět je rozzeznal;
Ty, jenž jsi vložil do srdce jim cit
a tužbu, Tebe v rodné řeči ctít,
Ty, jenž jsi lásku do srdce jim dal,
by rodnou zemi každý miloval —
Ty, jenž jsi stvořil také Českou zem —
k Tobě dnes, za ni, s vroucí prosbou jdem':

Ó vyslyš, Pane, úpěnlivý hlas:
Od Němců výpadu zachraň, Bože, nás!
Ó nedopust', by krásná Česká zem,
vydána byla Teutonům všem,
by drzou rukou brali České věno,
jež bylo krví draze vykoupeno.
Vždyť tři sta roků Český národ lkal,
pod cizím jhem se k zemi ohýbal —
až Tys mu dopřál zase svobody,
že mohl žít, jak jiné národy —

a vyšvihl se kulturně i mravně,
a vycházel vždy se sousedy správně;
leč sverepým se Němcům zas chce vády,
neb nepřátelské činili vždy vpády:
národy pokojné si podmanili,
násilně je vždycky poněmčili.
šlapou práva jiných, šlapou svatou Víru,
všechny smlouvy pro ně jsou jen na papíru.

Příkázání Tvoje nejsou ničím pro ně.
Němcům stačí vojsko, vzducholodi, koně —
výbojně si vedou, zaslepeni pýchou —
Pane Bože, učiň, aby byla lichou!
Ty jsi všemohoucí, Ty jsi světů Pánem —
nedopust', by vznikl opět války plamen!

jeho radost a štěstí. Byl přesvědčen, že bude brzo po válce a že se k svému štěstí vrátí.

A toho posledního dne před odchodem z rekonvalescentu řekli si s Irénkou, že si budou věrni, že se milují a že nic na světě je nerozloučí. . . .

Paní plukovníková Gertruda Kopfsteinová neželela mužova úmrtí ani tak záhy po jeho smrti, jako teď ve válce, kdy aktivní vysocí důstojníci sklízeli velikou slávu a přirozeně i jejich ženy se v ní slunily.

Což musel zemřít před několika léty? Jak by to bylo krásné, kdyby byl dnes již generálem a padl v bitvě, nebo přepracováním!

Co záře by padlo na celou rodinu, čím naráz by se stala vdova po obětovaném válečníku!

Takto byla zapomenutá, ovdovělá paní s velmi slušnou pensí, jinak však nevšimaná a ve společnosti jen tak jako z milosti trpěná.

A mamá byla ještě živa a se sestrou Deli obývaly její byt a její dům a z dlouhé chvíle se s ní hašteřily.

Mamá ustavičně vykládala karty, ač nevěděla, nač vlastně čeká.

A Deli od rána do večera i ve špatně prospaných nocích, vyčítala sestře i matce, že k ní byl osud, ony, Konstantin a celé okolí velmi nespravedlivě a že na ni jakživ nikdo nebral ohled.

Byla jedovatá a zlomyslná a hádala se se všemi, kdož byli v její blízkosti.

Nejvíce paní Gertrudu rozčilovalo, že má na krku mladší dceru, která jí byla trnem v oku.

Iréna od prvního dne, kdy se paní Gertruda stala Kopfsteinovou, totiž, byla svá, umíněná, vzdorovitá a paní Gertrudě působila mnoho nepříjemností.

Jako by nebyla z tak vznešené rodiny, tak si počínala. Bůh ví po kom ty nespolečenské náhledy zdědila a s macechou, ať tajně nebo zjevně bojovala.

Ta starší byla lepší, rozhodně lepší a hlavně za svobodna, pokud byla okouzlena macešským

bratrem Konstantinem a pokud . .

Nu, ovšem, to bylo bolavé místo celé rodiny i místo hanby, na něž byla paní Gertruda i se svou urozenou mamá vystrčena a ještě sestrou ve zlých okamžicích jejího rozmaru štipaná a posmívána.

Paní Winterová byla již jako věchýtek. Ani počítati nechtěla, - kdy překročila sedmdesátku, ba ani si to tak rychle spočítati neuměla.

Ale v srdci měla ještě tu přemíru pýchy jako kdysi a na stará léta, kdy bývá u jiných žen plno vyrovnanosti a záře, jako v přírodě po západu slunce, měla v srdci mnoho šípů nenávisti a zloby.

Šípy byly zapíchnuty a měly otrávený hrot - což hrozně bolelo a proto kanulo plno černé krve a plno zloby, jež se obracela proti všem a nejvíce proti Iréně, protože to byla jediná troska ze všech Kopfsteinových, mezi něž se pro své neštěstí a hanbu zapletl také její syn.

Ne, paní Winterová to nevěděla, že má tak horoucně ráda svého syna Konstantina a v prvních letech jeho manželství mu také zazlívala.

Odvrátil se od matky a ode všech a žil jenom pro Hildu, jako by se škrtil v jejích tenatech; tak si ho osedlala. Od matky se odvrátil a nepamatoval už na Deli, aby také ji provdal, vybavil a zaopatřil.

Celá jeho gáze a celé Hildino věno se utopilo v mladém tom manželství, kde žínka vedla nemožný přepych, kde začala rychle dávat společnost, jezdit do lázní a k moři, hýřit toaletami a soustředovat kolem sebe okruh ctitelů . . . a . . .

Paní Winterová dlouho nevěděla, že Konstantin je nešťasten. Domnívala se, že ve štěstí tone a že sám to tak vede a měla ještě tolik síly a tolik úsměvu, že uměla známým vypravovat, jak je to zvláštní, že Konstantin je po ní, že zdědil modrou krev, s níž vede všechno tak vysoce s nedostižitelnou noblesou.

Paní Winterová byla šťastna, - pokud se tomu velikášství a té no-

blese nepodívala zblízka do očí.

Pak poznala, jak to vlastně vypadá, že totiž Konstantin jen s odporem provází ženu do společnosti a vrací se z ní bledý rozčilením, s pěstěmi zatátlými bolestí a žárlivostí.

Že dělá výstupy, jimž se Hilda směje a že jí vyhrožuje revolverem, nebude-li dělat dobrotu - a nedá-li mu dítě, po kterém tak touží.

Paní Hilda si nechtěla kazit život a tvrdila, že je na rodinu času jako vody a že chce ještě užívat.

Paní Winterová již zapomněla, že i ona světovala výchovu a péči o děti cizím lidem a ještě méně že se starala o jejich duše, teď se před sebou i před svými dětmi vydávala za nejpečlivější matku a Hildě na jméno přijíti nemohla.

Děvčátko bylo bídné, neprosplávalo a Konstantin je přivezl do domu Hildiny macechy a své sestry, aby mu je obstaraly.

Všecky tyto ženy pak měly na starosti děcko, jež svorně kazily a lásky pro ně neměly.

Jak by také, když nebyly dětem uvyklé a zrodilo se z tak špatné matky?

To denně slychávala Iréna.

Jako tři litice řádily v rodinné kronice a obracely na rub celý rod Kopfsteinů do nejzazšího kolena, tvrdíce, že takové sklony jsou vrozeny a že buď sám plukovník, (aby ho země netlačila), pocházel z takové lehké krve, nebo zemřelá paní - která beztoho, to se pouze šeptalo, ale tak, aby to Iréna dobře slyšela, byla z úplně plebejského rodu - vždyť, - prosím vás, to byla dokonce jen - Češka - a patrně měla také takové sklony.

Kdo ví, co bude z Irény? Jen si nemyslete, taková umíněnost a takový vzdor, to z něčeho pramení! . . .

"Ach, ubohá Gertrudo," bédovávala paní Winterová hlasitě, "čeho se ještě dočkáš a jak těžký kříž ti zemřelý Kopfstein - čest budíž jeho památce - na bedra vložil!"

Kdo by se tedy divil, že Iréna na všechny tři zanevřela, že s ma-

cechou, babičkou a tetou mluvila jen co musela a že svého času ohnivě se domáhala, aby jí dopřály odborného vzdělání, jež by jí dalo existenci a samostatnost.

Neřekla jim to přímo, věděly to však, že by nejraději od nich odešla.

Nu ovšem, to by bylo jejich nejšťastnějším dnem, kdyby se Irény zbavily - dovoliti jí však, aby se vlastní prací živila? To bylo pod vznešenou důstojností tak vznešené a vysokomyslné rodiny.

Propadly by se hanbou, kdyby se v jejich kruzích mluvilo, že slečna Iréna Kopfsteinová je výdělečně činnou.

Proto celé příbuzenstvo se sešlo a Irénu prostě ukřičelo. Div že nad ní kletbu nevynesly.

Měly jinou a lepší možnost o ni se postarati a Gertruda zvedala oči k nebi a doufala, že se jim podaří ohavné to stvoření dobře provdati.

Iréna ovšem chovala v nitru jiný sen a chovala jej od té chvíle, kdy byla za švagrem v Terezíně a setkala se ve vlaku za tak romantických okolností s těmi prostými a příjemnými lidmi a kdy začala korespondovat si s Vítem.

Pro Hildu trpěla Iréna tajně a trvalo to hodně dlouho, než se odhodlala Vítovi to napsat a později osobně mu vyložit, jak se Hilda podivně změnila. Jak špatnou se stala, když odešla od Wintera po poměrně krátkém a šťastném manželství, jak se chytila jiného a zase jiného, a jak ji zaujal konečně filmový herec a odvedl ji těsně před válkou kamsi za hranice - snad do Paříže, snad Bůh ví kam.

A, že tam Hilda zapadla jako meteor, že o ní ani slova nevědí - že už není jejich a že nejenom na Irénu zapomněla, ale snad i na své děvčátko, které je tak roztomilé a u pyšné babičky a jízlivé tety nemá nic dobrého.

Proto vše bývala Iréna velmi smutná, proto snad se v tom nepřiznivé prostředí její duše vybarvovala jinak a - lépe.

★

Potom utíkal čas a jednou k ní

macecha i teta přišly s hotovou událostí.

"Pan Knobloch, bohatý velmi bohatý továrník," počala macecha Iréně vyprávěti a když se Iréna dala do smíchu, rozčileně ji okřikla: "Nu - neusmívej se hned tak ironicky a ostudně - mám tvého posměchu již dost a brzo proti tobě zakročím, že se podivíš! Co na tom, že nemá pan Knobloch titulu, ani jména? A že je Žid? Co na tom! I mezi nimi se rodí geniální lidé! Že jeho otec přišel do Vídně s rancem na zádech a kupoval kůže? To už je dávno! Dnes je to velkoobchod kožíšinami a už jim nic nechybí než titul - a ty jsou dnes na prodej. - Tedy ten mladý Knobloch by se rád oženil - má pohádkové jmění a od posledního pikniku je okouzlen tebou, Iréno. Splnomocnil paní . . ."

"Ano, vím, tu starou šlechtičnu s bradavicí na nose, která tebe učinila mou mamá," přisvědčila Iréna pohrdlivě.

"Ano - vznešenou paní, která se snížila a přišla s tou lákavou nabídkou," s důrazem doložila Gertruda.

"Jenže mne nezáká. Řekněte ji, že už je pozdě. Mám jiného a na pana Knoblocha se ani nepodívám," klidně prohlásila Iréna.

"Ji - jiného?" lekla se a silně zbledla Gertruda.

"Ano. Meška teď ve frontě, ale určitě se vrátí."

"A je to přece něco?" ptala se honem teta Deli s významným posuňkem. "Je vyšší důstojník, nebo hoch ze řádné rodiny?"

"Ano, z velmi řádné rodiny. Jeho otec je kdesi na Moravě obecním tajemníkem."

Poslední slova pronesla Iréna zámyslně velmi pomalu a na každé položila zvláštní důraz.

Zděšení, které se všech žen zmocnilo, bylo opravdu komické. Iréna se tajně ve vlastním srdci smála a měla z něho nevyčísitelnou radost.

"Oh - obecním tajemníkem, že je? Co je to obecní tajemník?" - Gertruda nemohla se vzpomínat.

"Co to znamená - Irénko?" do-

rážela i teta Deli.

Při tom hleděly jedna na druhou a úzké, aristokratické nosičky se jim protáhly. Paní Winterová vyňala veliké brýle a paní Kopfsteinová si přidržela zlatý lorgnon.

"To je nejmenší pán na úřadě venkovského města," povídala Iréna, "ale člověk velkého srdce a bystrého mozku. Vychoval dvě děti, o jakých se vám ani nezdá. Jejich dcera věrně čeká na svého hochu, který se jí před mnohými léty ztratil v Americe a můj hoch, Bože, to je kluk, který má čest, lásku a všechno krásné. Je vznešený jako princ a věrný k nevyjádření."

Iréna měla ráda silné výrazy a tyto ženy jimi odpuzovala.

"Fi . . ." zvolala paní Winterová vzrušeně, "obecní tajemník a šlechtická dcera po vysokém hodnostáři!"

"Víš-li, že to nedovolíme, aby ses dopustila tak neodpuštělného smísení?" - zvolala macecha všecka rozkácená.

"Je tu ještě poručník a jsou tu ještě zákony! Donutíme tě, abys poslechla a provdala se za pana Knoblocha," soptila i teta Deli.

"Jakým způsobem, tetinko?" zasmála se Iréna. "Myslíš snad, že mne dotáhnete násilím k oltáři? - Nepůjde-li to jinak, počkám do své zletlosti. Zatím bude po válce a udělám si podle svého. Poručník potom nebude brán v úvahu a vy také ne. A co ostatně ode mne chcete?" dodala popuzeně. "Jste mně úplně cizí a nikdy jste se jinak ke mně nechovaly."

To bylo trochu silné koření. Paní Winterová se s opovržením odvrátila, teta Deli hledala nová jedovatá slova a macecha zvolala zoufalým, strojeným a v slzách zastřeným hlasem: "O, já jsem věděla, že toto děcko, jemuž jsem obětovala své mládí a jemuž jsem nahradila matku, přinese mému předčasnému stáří jen hanbu!"

★

Smrtí starého císaře Františka Josefa změnilo se všečicos.

Týden byla všecka říše ponořena v hluboký smutek, po týdnu

však jako zázrakem zmizely černé prapory, smuteční dekorace výkladních skříní a jako praporeček ukazující počasí, na ráz se vše proměnilo ve slávu a jásání.

Ještě včera bylo všude viděti poprsí Františka Josefa, zahalené černým florem - rakouský orel pod smuteční rouškou, štítky na čepicích důstojníků - všechno bylo obrazem neutěšitelného smutku, do rána však bylo všechno odklizené a již se výkladní skříně honosily z brusu novým poprsím následníka, již krása sebevědomé Zity s dětmi zářila ze všech obrazů, již prapory říšských a národních barev vlály a všechno bylo plno nové slávy a i naděje.

Brzo po nastolení císaře Karla, který převzal rozviklaný stát a měl z něho udělati něco pořádného, a že toho nedokázal, stal se obětí krutých dějin, byla prohlášena amnestie nad politickými vězni.

Tak dříve, než byl doktor Dittich souzen a odsouzen, octl se na svobodě a jednoho dne stál za dveřmi svého bytu a zvonil, aby mu otevřeli.

Kuchařka šla trochu neochotně. Často sem chodili všelijací lidé, na nichž mrknutím oka poznávala, že jsou to tajní a neměla mnoho chuti otevřít.

Ve dveřích bylo skleněné, kulaté okénko tak právě pro jedno oko. Tím znalecky ven vykoukla a když poznala, kdo za dveřmi stojí, s jásavým výkřikem: "Ježíši Kriste, to je náš milostpán," ostrčila kvapně závoru. A nečekajíc na další, běžela do kuchyně a všem překotně sdělovala: "Slečinko, - Bořivojku, slyšíte, milostpán přijel, milostpán je doma!"

A že to byla věrná a upřímná duše, hned se také pustila do pláče. . . .

V kuchyni bouchly dvěře a v několika okamžicích seděla již Slávička otci obkročmo na prsou a visela mu na krku, Bořek po svém obyčeji poněkud ostýchavě a přece radostně stál opodál a čekal, až první záchvat radosti z toho všeho trochu poleví.

Bylo mu divné, že tatíček má

zčervenalé oči, však byl celý jiný a jak hrozně vyhublý!

Když vstupoval do pokoje, stála Daniela u stolu a podobala se bledému obrazu. Nemohla se hnouti s místa, ani mu v ústřety pokročit. Krev jako by jí s tváře až do nohou opadla a srdce jí přestalo tlouci.

A při tom si zazlívala, že je taková - vždyť na tuto chvíli dlouhé měsíce čekala a věděla, že se pak něco stane, že přijde něco velmi důležitého, co celý její život obrátí. . . .

A nezapírala si, že na tuto chvíli čekala.

Doktor stál ve dveřích několik okamžiků a očima ulpěl na libém obraze u stolu.

Co si řekli, Daniela nevěděla, - po chvíli však si s bolestí přiznala, že to bylo velmi chladné a střízlivé a že si to všechno daleko, daleko jinak představovala.

Krásněji a mnohem vřeleji.

Děti, na kterých si tolik zakládala a vzdělávala je s celou svědomitostí, aby se jim, až se vrátí, podivil a byl spokojen, ukazovaly, že jsou pouze obyčejnými dětmi.

Slávka tropila samé nezpůsoby a žvanila věci, které sem naprosto nepatřily; vypravovala otcí o služkách, jako by žila jenom s nimi a znala i klepy o sousedech, za což se Daniela v hloubi duše styděla.

Bořivoj byl zaražen a neřekl ani čtvrtinu toho, co znal a čemu ho Daniela k otcovu příchodu naučila. . . .

Doktor pak se obíral pouze dětmi a tu a tam je napomenul. Na Danielu mnoho nehleděl, málo vypravoval a jevil celkovou únavu.

K tomu nějak špatně hořela kamna a kouř se srážel do pokoje, doktor byl nespokojen a rozmrzle pravil, že tu bez něho všechno hynulo a že už je na čase, aby se zase všeho ujal.

Venku byl šeredný pozdně zimní den - mlha kapala se všech domů a drátů a vítr hvízdal v komínech, že to bylo až strašidelné.

Daniela pocítila skleslost a zlý rozmar; něco ji štípalo v nose a svíralo průdušky. Tak se jí zdálo,

že to vše je nevděk a neuznání, že si zasloužila něco lepšího.

V noci nemohla spát. Hněvala se na sebe a v duchu se plísnila: "Co vlastně žádáš od mužů? Což je některý lepší druhého? Což jsi čekala ještě nějaké štěstí anebo snad lásku? A k tomu v tvém věku a při tvé životní směle? - To vše, co měl někdy v očích a ve hlase, to bylo potud, pokud jeho paní žila a neměl možnosti ucházeti se o jinou počestnou ženu. - Dnes, Bože, doktor se zavedenou kanceláří a jménem! Vezme si vychovatelku, která nemá ani peněz, ani mládí? K smíchul!"

Daniela se křečovitě smála a beznadějně se dívala do černé, bezhvězdé noci, v níž pouze mezuzina hvízdala.

Čtlo se jí škát, bolest a zklamání své nějak projevit a ulehčit si.

Nevěděla, že také doktor Dittich se prochází ve své pracovně, že má na čele chmury, že vzpomíná nebožky své ženy a odvažuje hranici, jež stála mezi jeho dřívějším bezútešným životem a mezi přítomností. . . .

Že myslí na budoucnost a uvažuje o dnešním svém návratu a shledání se s domovem.

Ráno bylo poté bouřlivé noci nějak veselejší a jasnější.

Venku drobně sněžilo a lehký, bělostný poprašek už pokrýval střechy a chodníky; obloha byla bílá jako samé lábůti peří a lidé, kteří běhali po ulicích, měli zdraově načervenalé tváře. Električky zvonily, auta houkala a všude panoval čilý život.

Slávka v dlouhé noční košilce utekla z dětského pokoje, bosýma nožkami capkala po chodbě a cupyty k otcí, tam, kde obýval kdysi společnou manželskou ložnici.

Dvěře lehce klaply, - koberec zdusil krůčky a již hup - skočila k němu do postele.

Byl až překvapen přichylností holčičky, která ho tak dlouho neviděla a přece mu neodvykla.

Uchvátila ho veliká radost a nějaká měkká něha, které se nemohl ubránit. Přitiskl děvčátko k so-

bě a zase měl zčervenale oči.

"Tys' na mne nezapomněla, - Slávičko?" podivil se. "Měl jsem strach", dodal a odklaňoval, "že mi oba odvyknete."

"Ba ne!" hlásila mu vesele. . . "Slečna s námi denně o tobě povídala, prohlížely jsme si tvoje fotografie a když jsi nám psal, vždy jsme si to četli několikrát. A modlili jsme se za tebe, slečna nám to diktovala!"

"A byla na vás hodná?" tázal se doktor, znovu odkašlávaje.

"No - je! Boživoje nechala jednou klečet, když na jednu starou paní na ulici vyplázl jazyk - ale jinak se s námi nikdy nevadila. A velmi mnoho nám toho vypravovala. O blanických rytířích, o Popelce a o zlatém ořeš. Znáš to? Ne? Budu ti to vypravovat. . . chceš?"

Když byla v polou, otázel se doktor jaksi náhle a roztržitě:

"Chodila slečna někam? Nebo s někým?"

Slávička spráskla ručičky. "Ale jak ty posloucháš? Já ti vypravuji o medvědu a když je to nejlepší, tak se ptáš na slečnu. Nu, s kým pak by chodila? S námi přece a někdy s tou paní z protějšího domu. A na dětská představení s námi do Národního. Sama tam byla jen několikrát a to k nám vždycky posadila Lízu a bála se, aby nás tu něco nevzalo. Služky se jí smály. A teď hezky mlč a poslouchej. Tak ten kupec povídal: . . .

"Prosím tě, medvěde, měj se mnou útrpnost. . ."

(Pokračování.)

700 let slovenského Říma,

Slovenský Řím — Trnava — oslaví letos 700 let svého trvání jako město. V srpnu bude tomu 700 let, co byla Trnava králem Bélou IV. povýšena na svobodné královské město. K tomuto jubileu připravuje městská rada trnavská četné oslavy, které budou pořádány pod protektorátem zemského presidenta Dr. J. Országha. Oslavy vyvrcholí kulturně-historickou výstavou památek z minulosti města Trnavy.

RODINA LIPKOVA

Napsal A. B. Šťastný.

V.

Minuly prázdniny, Kvido zase začal chodit do přednášek, a ve volných chvílích soukromně vyučoval. - Přijímací zkouška jeho dvou nejnovějších žáků dopadla dobře: Václav Vaňků i Pepíček Cetlerů chodili už do gymnasia. Vaňkův výdělek přec jenom nestačil, aby synkovi drželi nadále domácího učitele. K Cetlerovým však docházel Kvido každodenně - vyjímaje neděle a svátky. Tahle hodina byla nejvýnosnější; nikdo neplatil mladému Lipkovi tolik jako bohatý pekař, jenž sám určil honorář; a když Kvido nesměle se ozval, že tolik nezasluhuje; poklepal mu Cetler přátelsky na rameno a řekl blahosklonně: "Mám vás rád, pane doktore, vím, jak se musíte namáhat - jen se nežínýrujte, není to snad nějaká milost ode mne - ani almužna - vy učíte dobře, o tom svědčí přijímací zkouška Pepíčková - přece snad smím odměnit vaše namáhání podle svého uznání?"

Kvido tedy vděčně přijal, co mu bylo nabízeno. Ale štedrost dobrosrdečného pekaře neomezovala se jenom na zvýšení platu. Kvido u nich dvakrát v týdnu obědval, každodenně dostával svačinku a ještě nosil domů chutné výrobky Cetlerovy, jimiž paní nikdy nezapomněla naplnit objemný sáček. . . .

Adolf už nejel do Mnichova. - Vzdělával se v atelieru vynikajícího zdejšího mistra, což ovšem nebylo právě laciné. Přišel-li domů v době, kdy Kvido u nich ještě meškal, obyčejně jej tu zdržel přes večeři. Potom ovšem musil Kvido obětovati část noci, aby nevázl ve svých studiích.

Když jej Adolf poprvé zavedl do svého atelieru v podstřeší, byl

mladý medik překvapen přepychem, s jakým byla pracovna malířova zařízena.

"Máš to tu jako u slavného mistra!" upřímně projevil svůj obdiv.

"Jenom jako!" zasmál se Adolf.

"Do slávy mi ještě mnoho schází - a kdo ví, jestli jí kdy dosáhnu! Náš starý podivín sice říká o mně, že nejsem tak docela bez nadání, ale že jsem pořád ještě jen mazal, ubohé nedochůdče. A také mi vytýká nedostatek píle a svědomitosti, čímž mi ovšem nekřivdí. Ale kdo by se už teď honil!" hodil lehkomyšlně hlavou. "Chci něčeho užít, dokud jsem mlád; na vlastní existenci nemusím pospíchat - tatínkova kapsa už něco vydrží!" zasmál se.

"Jenom aby ses příliš brzy nevyžil!" připomněl mu Kvido.

"Eh!" mávnul Adolf rukou. . . . "Mám zdravý kořen!"

Potom ukazoval Kvidovi své skizzy a plátna. Bylo tu ode všeho něco, nejvíce však aktů. Také z nejnovějších maleb Adolfových většinou svítila těla.

"Já, být malířem, vrhnul bych se na krajinářství!" prohlásil Kvido. . . .

"Pořád ten stydlivý chlapeček!" zasmál se Adolf. "Doktore, malíř musí umět všechno, než si konečně vyvolí určitý obor. Tak jako lékař-specialista."

Konečně zavedl Adolf přítele k velikému plátnu, jež bylo zastřešeno. Malíř sejmul záhal. - Kvido se odvrátil.

"Něco takového bych nikdy nemaloval!" zvolal s nevolí.

"Vidíš - a já si právě od toho díla mnoho slibuji! Pokusím se dostat obraz do výstavy. Kollegové tvrdí, že tím dosáhnu pronikavého úspěchu."

"Což se musí umění projevova-

ti takovými výstřelky? Což není vděčnějších námětů, z jejichž zobrazení by se mohl těšiti každý divák - bez rozdílu?"

"Puritáne!" zasmál se Adolf. - "Mám sto chuti vyportrétovat tě s lilii v ruce. Však ty se ostřílíš - zrovna jako ten náš cudný mládenček v Mnichově."

V tom bylo zaklepáno na dveře - do atelieru vstoupilo děvče. Bylo výstředně oděno a z jeho hezkého obličejce vyzírala drzost, vyživavost.

Kvido hned poznal, že je to týž obličej jako na velkém plátně.

"Aá - slečna Fína!" zvolal Adolf kamarádsky. "Zapomněl jsem jako na smrt, že máme dnes sezení!"

"Však jsem vám už jednou řekla, že na vás více myslím, než vy na mne!" koketně se tváříc šveholila dívčina - a jakoby zde byla doma, stoupla si před velké zrcadlo a odpínala si klobouk.

"Musím už jít!" řekl Kvido chvatně, podávaje příteli ruku. - "Na zdar, Adolfe!"

"Nechtěl bys vidět, jak maluji?" potutelně se smál mladý Cetler. "Nepospíchej, sedni si ještě."

Avšak Kvido byl již ze dveří. Za ním letěl tlumený ohlas slov Adolfových, jemuž následoval uštěpačný smích ženský.

Vícekrát nevstoupil Kvido do atelieru Adolfova.

Matylda byla stále s dostatek zaměstnána, takže neměla starostí o nejbližší budoucnost. Ještě jedné starosti se zbavila.

Mrázková dosud se s nimi neutkala - nehrozí jim tedy případná výpověď. Neradi by se odtud stěhovali; v novém bytě se jim líbilo a potom oproti dřívějšímu značně levnější. Stěhování je vždycky nepříjemné. Jsou s ním spojeny mnohé starosti, výlohy a ziráta času.

Paní Lipková první si povšimla, že se Mrázková nyní nějak změnila - ovšem jen nepatrně. Dosud sice odcházela často z domova, ponechávajíc starost o dítě a o domácnost babičce; také schůze navštěvovala a s mužem po hospodách chodila - dítě své však již netýrala a neosopovala se na

ně. Také strpěla, když Lipkovi z moučných darů pekařových, jež přinášel Kvido domů, časem něco uštědřili Ladislávkovi a babičce.

Snad se v ní přece hnulo svědomí, když jí Kvido pověděl do duše! - těšila se Lipková.

Když však se o tom kdysi zmínila Vaňkové, ta potřásla hlavou.

"Já bych jí nevěřila! Dejte si na ni pozor!" radila.

Kterak užasla Matylda i její matka, když jednoho dne vstoupila do jejich bytu - Mrázková.

Matyldě začalo tlouci nepokojné srdce. Co tato netušená návštěva znamená?

Mrázková pozdravila, načež se ozvala odměřeným tonem: "Potřebovala bych hezkou jupičku po doma. Mohla byste mi ji ušít!"

"S radostí," projevila ochotu Matylda, již zase klidnější. "Mám sice teď mnoho práce, ale jupičku můžete mít, kdy si přejete."

"Tedy brzo, slečno!" důtklivě připomněla Mrázková. "Koupila jsem si na ni, hned vám to přinesu." . . .

Odběhla a brzy se vrátila s malým balíčkem. Matylda jí vzala míru, zeptala se, jakou si Mrázková přeje ozdabu a potom jí udala, co požaduje za práci.

Mrázková byla srozuměna s cenou a hned zase odešla.

"Zaplat' Pán Bůh!" oddechla si Lipková. "Snad se ta osoba umoudřila, snad budeme mít pokoj, když si dává u tebe šit."

Když si pozejtří přišla Mrázková pro hotovou jupičku - doznala, že je opravdu hezká - byl Kvido doma.

Mrázková zaplatila a chystala se odejít. Pojednou však se obrátila ke Kvidovi, jenž právě vešel do kuchyně, suše zakašlala a zeptala se: "Opravdu myslíte, pane doktore, že náš chlapec je takový lazar jenom naší vinou?"

Kvido byl překvapen touto otázkou. V první chvíli nevěděl, co má na to odpovědět. Posléze přece promluvil: "Dítě opravdu trpí za své předky. Má špatnou krev."

Mrázková sklopila hlavu. - Po chvíli řekla zaražena: "To jsem opravdu nevěděla!"

Krátce pozdravila a odešla.

Od té doby bylo Ladislávkovi lépe. Matka sice ani potom nijak mu neprojevovala lásku; ale přestala nadobro bít ubožáčka. Z toho měla největší radost dobrá babička.

"Teď trpělivě snesu od nevěsty to nejhorší, jen když tomu broučkovi neublížíte! Pán Bůh jí přece osvětlil rozum!"

Lipková byla přesvědčena, že o příznivý obrát v chování se Mrázkové má zásluhu Kvido. Mrázkovou - když byla mladým medikem poučena - hryže teď svědomí, že její anebo jejího muže vinou je Ladislávek tak zbědovaný. Kdo by se byl nadál, že ta obávaná osoba je schopna lepších citů!

Vaňková nad tím kroutila hlavou; ale přece musila uznati, že Lipková asi usuzuje správně.

"Kéž by se i v ostatním polepšila! Ale tolik dobroty od ní ani nemůžeme očekávat! - Nu, jen když má aspoň to dítě pokoj!"

Netěšilo se ubohé dítě dlouho z této úlevy. Zachvátila je zákeřná diaterie, kterou Kvido brzy rozpoznal a sám běžel pro lékaře.

Ten dělal, co mohl, avšak hošíka nezachoval. Nebohé dítě podlehlo hroznému utrpení.

Babička plakala, kudy chodila. Mrázková sice měla oči suché, ale byla neobvykle zamklá.

Když se vrátili z pohřbu a Mrázková podívala se na prázdnou postýlku, propukla náhle v pláč.

"Ulehčete si, Márinko, ulehčete!" vzlykala stařenka. "Bude se mi po něm stýskat - měl mne, chudáček, tak rád! - ale jest mu lépe, že si ho Pán Bůh vzal. Kdo ví, jaké soužení by jej čekalo na světě! - Máte na nebi andělíčka, Márinko!" . . .

Mrázková se uklidnila - ale dlouho chodila jako schlipená.

"Trápí ji svědomí, že byla k tomu lazárkovi horší než macecha!" říkaly si o ní sousedky. . . .

VI.

Veselá Praha žila ve znamení prince Karnevala. Všude samá zábava, samý ples.

U Lipkových bral se však život

obvyklým chodem: práce a zase práce. Jenom v neděli a ve svátek se u nich odpočívalo. Dopoledne do kostela, odpoledne za pěkné pohody procházky uo městě; byli však nečas, sedávali doma, bavíce se četbou a družným hovorem. Někdy měli návštěvu, přišla k nim na besedu Vaňková nebo stařenka Mrázkových, jež bývala v neděli zpravidla sama doma a již se stýskalo v té samotě, kterou už neožívoval vnuček, na něhož nemohla zapomenouti.

Kvido rád se účastnil těchto odpoledních besed, zejména když přišla stařenka Mrázková, která uměla vyprávět jako kniha.

Ani mu nenapadlo, aby se šel pobavit někam mezi kollegy, nebo aby navštívil Cetlerovy, - ač jej manželé často zvali. Vždycky se vymluvil.

Prostý domov byl mu milejší než ovzduší hostince nebo než bohatá domácnost pekařova.

Jako každoročně pořádali medikové i letos svůj ples. Zvací výbor, s jehož členy byl Adolf Cetler dobře znám, pozval také rodinu Cetlerovu. U pekařů konány přípravy k účasti na plesu.

Když jednou Kvido zase učil Pepička, vstoupila do pokoje Anna. Hned se omluvila, že vyrušuje, a za chvíli otázala se Kvidona: "Uvidíme se na vašem plese, pane doktore?"

Kvido nebyl překvapen, - že zdánlivě nesmělá Anna odvážíla se otázky a že jí pronesla s takovou nenuceností. Již dávno zvěděl od své sestry, s čím se jí Matylda svěřila o chuchelském výletě; a od té doby několikrát se přesvědčil, že povaha Anny jest zcela jiná, než jak se jeví v přítomnosti rodičů. To, když na chvíli spolu osaměli. Musil uznati, že Anna v pravdě jest výmluvnější než on sám. A nejvýš trapně se jej dotýkalo, když hned na to, - vstoupil-li pan Cetler nebo jeho manželka, Anna upadala v dřívější nesmělost, rozpačitost. Shledával v tom zajímavý případ nervosy a upřímně přál Anně brzkého vyléčení.

Na dnešní otázku Anny odpo-

věděl záporným pohybem hlavy.

"Nechodím vůbec do zábav, tím méně do plesů. Tam potřebují tanečníků - a já - tančit neumím!"

"Škoda!" vyklouzlo Anně z úst. A již ji volala matka.

Krátce po té přišel Kvido domů od Cetlerů ve zřejmém rozčilení.

"Stihlo tě něco nemilého?" neušlo sestře jeho rozzechvění.

"Jen si považ, Matyldo: Cetlerovi mne nutí, abych příští týden jel s nimi do našeho plesu! Vymlouval jsem se, že nemiluji zábav, že netančím; - ale pan Cetler mne chytil za ruku, že prý s nimi musím a musím, jinak prý se budou na mne hněvat! Když prý netančím, posedět s ním u stolu jistě prý dovedu - a on bude prý rád, že se bude mít s kým pobavit."

"Tedy jdi!" usmála se Matylda. "Beztoho ani nevíš, jak Praha v noci vyhlíží. Pro jednou to vydržíš."

"Nestojím o takové bezúčelné ponocování!" řekl Kvido rozmrzele. . . .

"Aspoň poznáš z vlastního názoru, co příjemného je v takových nočních zábavách. Jen jdi s nimi, Kvido, když tě zvou. Jsou k tobě hodní, mohli by se na tebe opravdu rozhněvat!"

Kvido se dlouho rozmýšlel; ale když za několik dní paní Cetlerová sama jej vybídla, aby je provodil do plesu, přislíbil, že vyhová jejímu přání.

"Tohle rád slyším!" zvolal přítomný Adolf. "Však já tě přece vycvičím v umění bavit se!"

Když v den plesu odcházel Kvido k Cetlerovým, přály mu matka i sestra, aby se dobře pobavil. - Paní Lipková měla radost, že její syn jednou také přijde do velké společnosti, mezi osobnosti vynikající důstojenstvím i majetností.

Do plesu jelo se ve dvou kočárech. - V prvním seděli manželé Cetlerovi s Annou, jež se však ve své nádherné robě zdála Kvidonovi ještě méně hezkou, ještě nepatrnější.

Seděl v druhém povelu s Adolfem, jenž jeho rozčilenou mysl o-mamoval výhledy do rozkoší víru velké společnosti, - jež znal líčiti

sytlými barvami.

Konečně ocitli se v záplavě světla, vůni květů, v šumu elegantního davu.

Kvidonovi šla hlava kolem. Byl povděčen panu Cetlerovi, že jej zavedl do přílehlého salonku ke stolu, odkud bylo viděti do dvorany.

Taneční rej se rozvířil. Kvido osaměl s panem Cetlerem, jenž labužnický si pochutnával na zá-kuskách a dobrém víně, a stále pibízel Kvidona, aby si také popřál. . . .

Ve vířícím davu zhlédl Kvido několikrát Annu s jejím tanečnickem. Pokaždé byl to jiný pán. - Také Adolfa viděl tančiti se slečnami a jeho zářící obličej nasvědčoval, že se výborně baví.

"My jsme moudřejší než tihle blázinkové, vid'te, pane doktore?" naklonil se k němu pekař. "Nohy nás nebudou bolet - hehe!"

Konečně omrzelo Kvidona dívati se na tanec. Vzpomněl si, že má bavit svého hostitele. - Neznal však veselých historek jako Adolf; nazdařbůh tedy začal vyprávěti o zajímavých případech z nemocnice - a ku podivu, tlustý pekař poslouchal s vyvalenýma očima.

"Vidíte, doktore, tohle jsem ještě nikdy neslyšel," doznal pan Cetler. - "Vy jste přec jen jinší chlapík než ten můj pudivitr; vy umíte člověka poučit! Jestli si to budu pamatovat, dám to k lepšímu hostům u našeho stolu "u Fleků". Ti budou koukat, že pekař dovede mluvit také o doktorině! Víte ještě něco takového, příteli? Už dávno mne nic takhle nezajímalo!"

Kvido věděl toho ještě dosti - z vlastní zkušenosti i z vědeckých spisů. Aby pan Cetler snáze porozuměl, vystříhal se Kvido odborných výrazů a nahražoval je ná-zvy známějšími.

"Na moutě, pane doktore, - z vás by byl professor na klinice!" zvolal pekař. - "Vy byste uměl přednášet!"

"Takhle ale ne!" odvětil Kvido. "Vždyť se nemocným musí leccos utajiti, aby se nerozčilovali, nepoděsili; a tomu by se nedalo zabrá-

niti, kdyby rozuměli každému slovu přednášky. Řekněte na příklad méně vzdělanému nemocnému, jenž má chorou nohu, že je to gangréna, zachová klid. Kdežto kdyby slyšel, že má snět čili "brant", hned se toho zalekne a bude myslet na smrt nebo na amputaci."

"To je pravda, to je pravda!" kýval pan Cetler hlavou.

Bavili se dobře, hodiny ubíhaly - ani se nenadáli, že čas už tolik pokročil, když k nim přišla paní Cetlerová s umdlenou, jaksi omrzlou Annou.

"Jdeme si k tobě sednout, tatínku!" ozvala se paní. "Anna nechce už do kola; říká, že se už dost vytančila."

"To bylo nedočkavosti a těšení — a za pár hodin má toho slečna Anna až po krk!" smál se pekař. "To já jsem se jinak pobavil! Tuhle pan doktor napovídal mi tolik zajímavých věcí — do rána bych ho poslouchal!"

"Směla bych vědět, co to bylo?" usmívala se paní.

"Samé učenosti, samá doktorka - jak říká náš Adolf. Ale pověděl mi to pan doktor tak hezky, že jsem všemu rozuměl. Kdybych se ještě jednou narodil a měl vložky, jiného bych nestudoval než medicinu!"

Pan Cetler dal všem přinést pozdní večeři - na sebe ovšem nezapomněl, a potom se sháněl po Adolfovi.

Ten přišel, když byli už po jídle - jenom na skok, jak pravil. Má zde několik přátel - mediků i umělců - aby tedy prominuli - a na konec oznámil, že se zde poněkud zdrží, aby tedy na něho nečekali, až se budou chystati domů.

"Jenom ne do rána, Adolf!" - zdvihl pan Cetler prst do výše. - "Nemysli, že odtud musíš odejít až s posledními!"

Adolf se jenom usmál. Potom se zeptal Kvidona, nechť-li by posedět s jeho přáteli; a když dostal odmítavou odpověď, stiskl mu ruku a již byl odtud.

Asi za půl hodiny ozvala se paní, že by už mohli jeti domů. Anna s tím souhlasila - byla nějak

rozmrzlá - a pan Cetler konečně tedy vstal.

Jeli všichni čtyři společně v kočáře. U domu pekařova vystoupili, Kvido se poroučel a chtěl jít domů pěšky. Pekař však nařídil kočímu, aby pana doktora zavezl k jeho bytu a jízdu předem zaplatil.

Veze se tedy Kvido v kočáře a cestou stále myslel na svůj první ples. Neužil sice ničeho, co mladým lidem jest rozkoší, netančil, bavil se jenom s usedlým mužem - vlastně, sám jej bavil - ale přece nebyl nespokojen.

Byl jaksi opojen tímto svým prvním vstupem do společnosti.

VII.

U Lipkových právě seděla Vaňková, když tam vkročila Mrázková. Přinášela Matyldě malou předsíňku; a když švadleně pověděla, jak to vlastně chce mít, několikrát si odkašlala, a potom se ozvala: "Pan doktor už také rozvazuje!"

Lipková se zamračila, Matyldu bodlo u srdce.

Nechápu, co tím myslíte, paní Mrázková," řekla švadlena stisnutým hlasem.

"Nic zlého, slečinko!" ubezpečovala ji Mrázková. "Pan doktor přece už není chlapeček, aby se bál zajít si na pivo!"

Vaňkové neušlo, že paní Lipková sebou trhla a Matyldin oblíček že lehce pobledl. Obrátila se k Mrázkové a vyhrkla podrážděna: "To je háká novinka! Já bych se o něčem takovém vůbec ani nezmínila - nestojí to za řeč!"

"Vám to nepovídám, paní!" odsekla ji Mrázková. "Vás se to také netýká!"

"Pravda, nic mi po tom není - ale vy jste to povídala takovým tonem, jakoby v tom bylo Bůh ví jaké provinění, když si mladý člověk zajde na skleničku!"

"Nic zlého jsem tím nemyslela!" hájila se Mrázková. "Ale člověku je to přece divné, když takový student, který nestojí o zábavy, - najednou se ukáže v hostinci, pije, kouří a je samá veselost!"

"A kde jste ho, prosím vás, vi-

děla u piva?" třesoucím se hlasem ptala se paní Lipková.

"U lva". Bylo to, tuším, minulý čtvrtek. Ano, ve čtvrtek. Byla jsem s mužem na schůzi, zpátky jsme se stavěli "u lva", a tam seděl s několika veselými mladými pány také váš pan doktor. Jestli nás zahlédl, nevím; ale já jsem viděla, že se také dovede bavit."

"Byl tam s mladým Cetlerem - přece víš, maminko!" obrátila se Matylda k matce s významným pohledem.

Vaňkové neušlo, že jí tím dává znamení.

"Náš Kvido učí Cetlerových nejmladšího syna," vykládala Matylda Mrázkové, "a přáteli se s jejich malířem. Byl s nimi už na plesu mediků, a také vyhověl mladému Cetlerovi, když jej vybídl, aby se šel s ním také někam podívat. - Nestojí sice o takové zábavy - ale pro dobrou vůli musil jednou vyhovět."

"Vždyť já mu toho přeji, aby se pobavil!" řekla Mrázková. — "Zejména, když mladý Cetler platí. Myslím však, že to nebylo poprvé! Aspoň mi naše domovnice povídala, že pan doktor minulý týden přišel už třikrát pozdě v noci domů."

"Ta aby nepovídala!" zvolala paní Lipková podrážděna. "Jednou byl Kvido na bále - to přece nemohl přijít domů před zavřením domu! - a po dvakrát zdrželi jej u Cetlerů přes večeři - hrál s tím malířem šachy."

"Jen jednou, maminko!" připomněla ji Matylda smutně se usmívajíc. "Ve čtvrtek byl "u lva", kde jej viděla paní Mrázková."

"Nu, at' byl! Chodí jiní a častěji!" ozvala se Vaňková. "A utrácejí ze svého, kdežto pan doktor je šetrný, a jistě by tam nešel, - kdyby ten malíř za něho neplatil! U Cetlerů mohou si to dovolit — takoví boháč!"

"Vždyť já tím nemyslím nic zlého!" už zase se hájila Mrázková. "Až bude pan syn doktorem, nesmí se vyhýbat společnosti - at' si tedy na ni už dříve zvykne. A také činí dobře, že si už teď hledá bohatou nevěstu - on bude poře-

bovat peníze, aby se mohl zaříditi!"

"Co to mluvíte o nevěstě, paní Mrázková?" ozvala se stará Lipková ostrým tonem.

"Nic jiného, nežli že váš pan doktor dobře volil, a že bych mu přála, aby ji dostal!"

"Viděla jste ho snad s někým - s nějakou ženskou?" ptala se paní Lipková všecka rozčilená.

"Viděla - dnes dopoledne. Šla jsem k paní domácí - mojí sestřenice - stočila jsem se do parku - bylo tam v tu dobu málo lidí - na odlehlé cestičce zahlédla jsem vašeho pana doktora - hned jsem ho poznala - šel s nějakou slečnou a oba byli zabráni v hovor. Přšla jsem je po druhé pěšince - oni mne neviděli - a tu jsem poznala onu slečnu. Byla to dcera pekaře Cetlera. Abych pravdu řekla, mně se zrovna nelíbí - jsou jiné hezčí - ale dostane pěkné věno. Pekařovi prý nechtějí jiného ženicha než doktora - povídá se, že už měla několik nápadníků, ale vždycky se rozešli - co na tom pravdy, nevím, lidé hned udělají z komára velblouda - ale váš pan syn by s takovou nevěstou nepochodil špatně, a Cetlerovi by také měli, co chtějí: ženicha-doktora!"

Paní Lipková otevřela ústa; a však rozčilením nemohla promluvit.

Tu se ozvala Matylda nápadně klidným hlasem: "Paní Mrázková by mohla psát romány! Když vidí dva mladé lidi pohromadě, hned jim chystá na konec svatbu!"

"A nemohlo by se to stát?" vyhrkla Mrázková. "Když sežení bohatí mužové s chudými dívkami, proč by si také jednou nemohla vzít bohatá chudého? Zejména, když bude doktorem!"

"Paní Mrázková, z toho mračna nebude déšť!" řekla Matylda. "A mimo vás jistě nikdo ani nečeká na ten déšť! Cetlerovi jistě už dávno provdají svou dceru za doktora, než náš Kvido dosáhne diplomu! A dostanou nejen ženicha s titulem, nýbrž i s majetkem! A náš Kvido není tak na hlavu padlý, aby si dělal nějakou naději; na známost s dcerou Cetlerových

vůbec nepomyslí. Že jste jej dnes s ní viděla v parku, to ještě nic neznamenal! Náhodou se potkali - znají se - zastavili se, šli spolu kousek cesty - a třeba už nikdy takto se nesetkali! Tak jako kdyby se malíř Cetlerů přidružil ke mně - to by bylo řeči - hned bych byla jeho nevěstou!"

"Kdybych byla tušila, že vás pohněvám, byla bych raději mlčela!" ujistovala ji Mrázková. — "Věřte mi, že mne to mrzí!"

"Nic vás nemusí mrzet, paní Mrázková!" těšila ji Matylda. — "Vždyť není příčiny, proč bychom se na vás hněvaly. Pověděla jste nám svoje mínění a já zase vám jsem pověděla, kterak já o tom smýšlím. Hněvat se proto na sebe nebudeme!"

Přece však odešla Mrázková od nich zaražena.

"Říkejte si o ní, co chcete, ale já té osobě pořád ještě nevěřím!" ozvala se Vaňková. Jistě sem přišla s úmyslem, aby vás pošvala na pana doktora!"

"My se nedáme nikým pošvat!" řekla Matylda.

Vaňková se odtud nehýbala; ale když seznala, že Lipkovým pojednou není do hovoru, zdvihla se a odešla.

Sotva se za ní zavřely dveře, paní Lipková vzlykla.

"Neplač, maminko!" prosila ji dcera. "A také o tom nemluv! — Tuším, co chceš říci — ale přemoz se, prosím tě, zejména před Kvidonem se přemáhej. Snad se ještě sám umoudří - ponechme mu času - zatím mu ještě ničeho nevytýkejme."

V poledne přišel Kvido domů. Choval se nějak nejistě, vyhýbal se pohledům matky i sestry a téměř slova nepromluvil. Brzy po obědě zašel do pokoje, aby studoval.

Matylda jej pozorovala skleněnými dveřmi. Neušlo jí, že nápadně dlouho neobrací list — jistě myslí na něco jiného než na učení! Ke čtvrté hodině vyšel Kvido do kuchyně, ustrojen na cestu.

"Jdu do hodiny k Cetlerovým - zůstanu tam na večeři - zdržím se u nich - Adolf chce, abychom ře-

šili zajímavou úlohu šachovou", - odřikával jako žáček, a již byl ze dveří. —

Paní Lipková ulehla toho večera až k jedenácté hodině. Za celý večer s Matyldou téměř ani nepromluvila; zahloubala se do četění staré, objemné knihy, obsahující vyličení života svatých a světic Božích. Chvillemi si vzdychla anebo si přetřela oči.

Matylda byla nachýlena ke své práci. V očích cítila palčivost; jen s největší námahou zdržela slzy, aby jí nesklouzly po lících.

Vzpomínala na bratra a — na budoucnost. —

Hodiny odbily již půlnoc, švadelna dosud pracovala při svitu nízké lampy, opatřené zeleným stínítkem, jež bylo k jedné straně staženo, aby světlo nerušilo spící matku.

Paní Lipková usnula, majíc ruce na prsou sepiaté. Kdykoliv se Matylda na ni zahleděla, lítost jí sevřela hrdlo.

Čas mijel zdloouvavě, ale přec jen šel ku předu, zanechávaje za sebou minuty a hodiny, kterých nelze již nikdy, nikdy oživit.

V domě bylo ticho, ve světnici také. Jenom hodiny na stěně odměřeně cvakaly, někdy v nich hrklo, zazněl kovový úder - chvílemi prsknul zuhelnatělý knot v lampě - zašustila látka v rukou neúnavné pracovnice. Paní Lipková dýchala tiše, klidně.

Teprve když hodiny ohlásily druhou s půlnoci, bylo slyšeti temné bouchnutí.

Matylda odhrnula záclonku na okně a zadívala se tmou přes dvůr k průjezdu. Tam zářilo slabé světlo, v jehož svitu zahlédla ženskou postavu s lucernou v ruce a od ní se vzdalující postavu mužskou.

Domovnice někomu otevřela — jde za ním — světlo vpadá na dvůr — mužská postava míří k zadnímu traktu budovy.

"Dobrou noc, pane doktore!" - bylo slyšeti úšklebný hlas.

Světlo zmizelo - na schodech ozvaly se kroky - někdo tápá po tmě - zakopnul - a teď zase.

Matylda tiše otevřela dveře, na

chodbu vyřinul se proud světla - nejisté kroky se blížily.

Švadlena po špičkách běžela ke schodům a setkala se s bratrem.

"Tiše!" zašeptala. "Maminka spí!"

Kvido šel před ní vrávoravým krokem. Bylo vidět, že se snaží, aby udržel rovnováhu. Vešli do kuchyně, Matylda zavřela dveře a následovala bratra do pokoje. Když šla okolo matčiny postele, ulehčilo se jí. Matka dosud spí.

Matylda rozsvítila v pokoji. Kvido klesl na židli a vytřeštěným očima zahleděl se před sebe. Byl hrozně bleďý, oči hluboko v důlcích zapadlé, vlasy rozcuchány. - Matylda cítila odporný zápach piva a tabákového kouře.

Odvrátila tvář a řekla rozechvělým hlasem: "Svlékni se, jdi si lehnout! — Tady na stolečku máš džbán s čerstvou vodou, umývadlo a ručník. Přijdu potom shasnout."

Vyšla do kuchyně a čekala, až bratr ulehl na pohovku. Potom k němu zase vešla, sfoukla plamen, řekla chvatně, jako s odporem: "Dobrou noc!" a odešla.

Netrvalo dlouho, zavládla také v kuchyni tma. Hodiny odbily — půl třetí! —

"Kdy přišel Kvido?" ptala se ráno paní Lipková.

"Po půlnoci," odvětila Matylda tiše.

"To hrál tak dlouho šachy?"

Dcera neodpověděla. Matka si vzdychla a již se nevyptávala.

Po svém zvyku odešla do kostela; na zpáteční cestě zajde do trhu.

Matylda po špičkách vkradla se do pokoje. Kvido ještě spal, obličej máje zcela zakrytý vlhkým ručníkem.

Matylda smutně potřásla hlavou a odcházela. V tom se Kvido probudil.

"Jsi to ty, Matyldo?" volal za ní, a když se obrátila, přál jí dobrého jitra.

Poděkovala a potom si stoupla k pohovce. Kvido nemohl snést jejího vyčítavého pohledu; zčervenal v obličeji a zavřel oči.

"Kvido, tys byl v hostinci!" ozvala se Matylda.

"Byl," neměl tolik odvahy, aby zapíral.

"S mladým Cellerem - vid'?"

"Ano, s Adolfem. Platil za mne. Dost mne to mrzí - zdráhal jsem se, on však nepovolil. Pro jednou nebude snad tak zle!"

"Kvido!" zvolala Matylda chvějícím se hlasem, "ty už nejen vyseďáš v hostinci, popíjíš a kouříš, ale také pomáháš si lži! Kvido, Kvido, toho bych se od tebe nikdy nenadával!"

"Co mluvíš o lži? Jaká lež, prosím tě?" tvářil se nechápavým.

"Nebyl jsi včera poprvé s Adolfem v hostinci - byl jsi tam už minulý čtvrtek a jistě ti neukřivdím, řeknu-li, že hned na to také v sobotu."

"Matyldo —"

"Nezapírej! Ve čtvrtek viděla tě Mrázková "u lva" — divila se, jak dovedeš být veselý — kde's byl v sobotu, nevím, ale jistě jste nehráli šachy u Cellerů!"

A když zaražený Kvido neodpovídal, Matylda zase promluvila: -

"Tušila jsem něco — bylo mi nápadné, když jsi ve čtvrtek a v sobotu přišel domů před půlnocí a byl jsi cítit pivem a kouřem. Na dnešek jsem nabyla jistoty, i kdyby mi nebyla Mrázková řekla, že tě viděla v hostinci. Kvido, tys v noci přišel domů opilý!"

Kvido přitáhl si ručník a zakryl si jím obličej.

"Něco ti povím, Kvido!" zase zahovořila sestra. "Kdybys občas šel se někam povyrazit a zachoval při tom patřičnou míru, ani by mne nenapadlo, abych ti v tom bránila. Pomysli však, že během jediného týdne přišel jsi už čtyřikrát pozdě v noci domů! Co si o tobě lidé v domě pomyslí? Domovnice se už postarala, aby se rozneslo, že začínáš hýřit — ty, kterého dosud všichni znali jako spokádaného člověka! Řeknou o tobě: Tichá voda břehy ryje! — budou se ošklibat a ve svých řečech učiní tě ještě horším, než vskutku jsi! Kvido, pamatuj na své zdraví, pamatuj na svou dobrou pověst — a jestli už ne na to, tedy

nezapomínej aspoň na naši matku! Jsi její chloubou, její nadějí — a teď by se měla dožít takového zklamání?"

Kvido sebou hnul, odhodil ručník, chvatně se posadil - a z očí mu vytryskly slzy.

"Matyldo, jsem ničema!" vzlykal. "Jsem slaboch, že jsem se dal zlákat, a hanbím se, že jsem tak náhle přivyknul nočnímu hýření! A ještě více se hanbím, že jsem vás podvedl, že jsem se uchýlil ke lži! Neměl jsem vůbec ani na ten ples chodit! Pak bych byl snáze odolal svodům Adolfovým. Až dosud neměl jsem důvěrnějšího přítele; a když jsem se konečně k jednemu přiklonil, poznávám teď, že je to vlastně můj nepřítel, můj zhoubce! Matyldo, odpusť mi — ještě snad mám tolik síly, abych se vybrodil z bahna, do kterého jsem už učinil první kroky. Matyldo, nejen k vůli sobě samému, ale k vůli mé dobré mamince a k vůli tobě! Byl bych bídák, kdybych zapomněl co jsi pro mne učinila, že jenom tvoji bezpříkladnou obětavostí mohl jsem se odvážit na nákladných studiích! Věř mi, Matyldo, že můj úmysl je pevný — a odpusť mi!"

Slzíc, podala mu sestra ruku.

"Měla jsem o tebe strach, Kvido, ale teď už se nebojím! Maminka může být zase pokojné myslí!"

"Ona tedy také věděla už všechno? A nic mi neřekla?" divil se Kvido.

"Něco nám pověděla Mrázková — něco jsme samy vytušily — ale čekaly jsme, že sám prohlédneš. Proto jsme ti ničeho nevytkly!"

"Vy dobré, drahé duše!" zvolal Kvido hluboce dojat. "A také už nezavdám příčiny k nějakým výčitkám! Dnešní noci se mi zhnusil nezřízený život. - Věděl jsem, že jsem opilý, styděl jsem se za to — bylo mi nevolno — poznal jsem, že by mi takový život nesvědčil. A já chci být zdravý, hodně zdravý, abych mohl dojít vytknutého cíle, abych se vám mohl odměnit za všechnu vaši lásku ke mně!"

"Dej Pán Bůh, abychom se toho všichni ve zdraví dočkali!" přála

si Matylda. "Budeš už snídat?" — zeptala se.

"Dej mi jenom černou kávu!" žádal Kvido. "Na jídlo nemám ani pomyslení. Hned přijdu do kuchyně; toužím po omytí studenou vodou."

Netrvalo dlouho, seděl Kvido u plotny a zvolna srkaje kávu, vykládal sestře, jak pobyt na plese vzbudil v něm žádostivost dalších požitků. Nešťastnou náhodou v den po plesu provázela jej Adolf

domů, po celou cestu líčil mu, co všechno včera užil a tím jeho probuzenou touhu jen rozdmýčoval. A když Adolf posléze jej vybídl, aby šel s ním zítra mezi přátele ke "lvu", Kvido podlehl. Tato první slabost měla za následek lež. Na radu Adolfovu vyloučil se Kvido doma, že zítra zdrží se u Cetlerů, že bude s Adolfem hrát šachy. A zatím šli ke "lvu" a o dva dny později zase jinam.

(Pokračování.)

Mája Nováková:

Pohozený Závoj.

Při večeři zvonil Marcelin smích a oči měla samou září. Paní Romanová ji s úsměvem pozorovala, ale neříkala nic. Vzpomněla si, že i ona byla v letech, - kdy pouhý pěkný, slunný den stačí k dobré náladě a každá nepatrnost přivolává výbuchy smíchu. Rozveselená Marcela líbila se jí více než kdy jindy. A když tato po večeři sáhla po knize, aby jako obvykle předčítala, zadržela ji.

"Ještě ne. Budeme si napřed trochu povídat."

Marcela přisunula paní Romanové měkké křeslo ke kamnům a sobě přitáhla nízkou židličku. Chvilí se pohyboval rozhovor v obvyklých kolejkách, pak se Stáňova matka zainteresovala, jak její společnice ztrávila dobu její nepřítomnosti.

"Byla jsem na Belvederu," odvětila upřímně Marcela a vyprávěla jako před tím Stáňovi, jak na ni poprvé působila historie jeho pavlánu.

Paní Romanovou to bavilo.

"Půjdeme tam někdy spolu. Už jsem uvnitř nebyla ani se nepamatuji."

Marcela roztržitě prohodila, že se na to těší. Zneklidněla pojednou. Váhala, má-li svoji velitelce též povědět, že tam hovořila se

Stáňou. Nebála se, že snad tato ani neuvěří v náhodné setkání, ale bylo jí líto odít do klidných slov toto svoje malé, nevinné tajemství. Měla jako většina dívek sklon k romantismu a rozhodla se neseřtit se své epizody jeho pel.

"To je dobře, že dnes nepřišel Stáňa," ozvala se paní Romanová. "Byl by odešel s nepořízenou. A nevím, jestli bych mu za to stála, aby sem šel tento týden podruhé."

Marcela se maličko zarděla. Či snad to byl odlesk ohně v kamnech co se jí mihlo přes tvář. ?

"Pan doktor si vás velmi váží, milostivá paní," protestovala vřele. "Bolelo by ho to zajisté, kdyby slyšel, že o tom pochybujete."

"Žertuji - zřejmě. Nemohu si na žádného z nich stěžovat, že by se ke mně nechovali uctivě. Jsou to hodní hoši, až na to, že trochu tvrdohlaví a podivínští. Nevím, nevím, jestli ti se ožení. Viktor, ten rozhodně ne a Stáňa asi sotva. - Nevím po kom jsou, nejspíše po matce, po otci rozhodně ne, ale spoň Stáňa. Spíše Viktor zdědil jeho vypočítavou povahu; Stáňa to je takový ideální snílek. Považte jen . . .", tu ochladlý hlas paní Romanové přešel v drobný smích, ". . . chce dívky jaké byly, když

ještě platilo přísloví: "sedávej panenku v koutě, budeš-li hodná, - najdou tě." Tedy absolutně čistou, již by byl on první láskou a samozřejmě první ji líbal. Jsem zvědavá kdy takovou najde. - A teď byste mi mohla, slečno, něco přečíst.

Marcela beze slova vstala a přinesla knihu. Trvalo to chvíli, než našla, kde včera přestala čísti a při první větě zněl její hlas podivně zdrsnele.

"Nachladila jste se asi," usoudila paní Romanová, "řeknu kucharce, aby vám uvařila trochu čaje."

"Děkuji, milostivá paní, - není třeba," zdráhala se Marcela. "Zalehlo mi jen v krku, to se poddá."

A skutečně dále byl její hlas dosti zvukný, jen místy se nepatrně chvěl. Paní Romanové to ušlo. Poslouchala s počátku pozorně, ale pak se na její víčka počala snášet dřímota.

Marcela zavřela knihu a povstala. Její povinnost společnice byla tímto jako každodenně u konce.

Vzdušný, světlý pokoj, tolik se lišící od dřívějších těsných pokojů, byl její ložnicí. Zavřela za sebou, ale nerozsvítla. Světlo pouliční svítlny právě před okny a rudé jazyky ohně v kamnech poskytovaly dostatek světla. Mohl se v něm dobře rozeznati světlý, elegantní nábytek i odestlané lůžko v rohu.

Marcela vzala od postele bílou kožišinu a položivši ji blízko kamenného, vrhla se na ni. Velké toaletní zrcadlo naproti odrazilo její župánek jako pestrý květ pohozený na sněhu. - Ani tam nepohlédla, jen se zimomřivě přitulila k hebké srsti. - V jejich očích nebylo více záře a na rtech úsměvu.

Večer se snoubil s nocí za šepotavého nocturna suchého listí a ona dosud ležela na bílé kožišině, se stisknutými rty a bolestnou vráskou na čele, vynucenou vzpomínkami.

A nemocničními sály tiše chodil od lůžka k lůžku Stanislav. - S vrozenou jemností k trpícím pině

svůj úkol moderního samaritána, usmíval se na ně očima i rty, tepleji a veseleji než kdy jindy.

V.

Klidně a tiše míjel den po dni ve zdech vily "Zuzany". Podzimní chlad a deště přinutily paní Romanovou i její společníci opustit nadobro zahradu a trávit celé dny v pokojích.

Stanislav teď přicházel třikrát v týdně. Vždycky ošlehaný a umoklý, ale veselý. Paní Romanová nepřestávala žehrat, že její vila je tak daleko od stanice elektrické dráhy a bála se o Stanislavovo zdraví. Smál se jejím obavám a žertem prosil, má-li to snad být jemný pokyn, že jeho návštěvy jsou nevitány, aby mu to řekla přímo.

S Marcelou o samotě nemluvil od onoho dne na Belvederu. Tehdy přišel hned následujícího dne na návštěvu, ale Marcelu nezastihl už tak veselou. Neklidně a jaksi smutně hleděly na něho její oči a odvracely se ihned, jakmile se setkaly s jeho. Jen když paní Romanová začala hovor o tom, že by ji byl včera nezastihl doma, utkvěly na něm upřeně. Měl pocit, že se nezmínila o jejich včerejším setkání a mlčel též. Poté vyměnili spolu pohled a letmý úsměv. Rozuměli si. . .

Nyní nebylo možno zastihnouti někde Marcelu samotnou. - Paní Romanová zabírala ji tak pro sebe, že Stanislav až žárlil. Nezapíral si, že je mu matčina spoleknic milá od prvního spatření a že návštěvy ve vile, které dříve konal jako povinnost, stávají se mu potěšením.

"Mám pro vás novinu, Stáňo," uvítala ho jednoho prosincového dne jeho nevlastní matka. "Zuzana se bude po Novém roce vdávat."

"Opravdu?" podivil se ze zdvořilého zájmu Stanislav a v duchu si ulehčeně oddychl. Konečně. - "A koho si bude brát naše milá Zuzanka?"

"Nějakého továrníka z Podmokel. Škoda, že mi nenapsala jména. Slečna Marcela by ho byla ji-

stě znala. "Je prý to Němec."

Stanislav stáhl brvy.

"Tak . . . ? To si Zuzanka nemohla vybrat mezi českými hochy? To se divím . . ."

"A proč, Stáňo? Vždyť je to krajan Zuzančiny matky a její manželství s mým bratrem i přes rozdíl národnosti bylo dosti šťastné," odporovala jemně paní Romanová.

"Ale přece, matinko . . .", rozčiloval se Stáňo, ". . . uvažte . . . Němec. Kdyby to byl alespoň Slovák, - nebo příslušník jiného národa, který nám historie nečiní tak nesympatickým. Slečno Janovská, - vidíte, že se mnou souhlasíte?"

"Ne, pane doktore," - odvětila Marcela tiše, ale zřetelně, "nesouhlasím. Podle mého náhledu není správné odsuzovat jedince pro celek a přednosti charakteru uznávat podle osobních sympatií. Můj nepřítel může být čestnějším člověkem než přítel."

"Vy byste tedy mohla mít ráda Němce?" otázal se Stanislav ostře.

Marcela se zarděla až k vlasům.

"Myslím, že se láska neptá na národnost ani na politické smýšlení," řekla vyhýbavě.

Stanislav zbledl a zúžil oči až mu z nich zbyly úzké čárky.

"Ne láska, - ale otroci vášně se na to neptají. Jste Češka, slečno? Začínám o tom pochybovat."

"Namáháte se tedy zbytečně, - pane doktore," vzpřímila se hrdě Marcela. "Jsem dobrou a uvědomnělou Češkou, ale jsem toho náhledu, že chci-li, aby druzí respektovali moje národní smýšlení, - musím já jejich."

"Tak jest," pochválila ji paní Romanová. Stanislav sevřel rty a více na ni nepromluvil. . .

"Hodný a upřímný hoch," pravitela paní Romanová, když pak odešel, "ale tu vadu má, že houževnatě lpí na každém svém náhledu. - S těmi děvčaty je to také tak a proto se neožení."

Marcela nevěděla, co by odpověděla. Přistoupila k oknu, položila čelo na chladné sklo a ze rtů jí unikl tichounky vzdech.

Stanislav opět se začal vyhýbat dejvické vile. Tentokrát toho nebyla příčinou Zuzka, ale Marcela. Její oposice a neústupnost, jakou při ní trvala, ho pohněvala. Proč hájila, co on zavrhoval? S nerozvážností svých 26 let dal ji ostentativně najevo svoji nelibost. Vyhnul se všelikému styku s ní.

Asi týden dělal mu tento vzdor dobře. Myšlenka, že Marcela marne na něho čeká, mu lahodila, ale jeho spokojenost s sebou samým, netrvala dlouho. - Kdesi v podvědomí začal hlodat stesk. - Nemocnice se mu zdálo být jen domem utrpení a jeho povolání, které nastupoval s tak vznešenými ideemi, diktovanými entusiasmem mládí, nepřinášelo mu též více té radosti. To bylo tím, že se mu nyní nevěnoval s celou láskou, děle ji na dva díly. S nemocnými sice stále zacházel s onou jemností, pro níž byl všemi přímo zbožňován, ale neusmíval se už tolik na ně. Někdy stál zamýšleně u okna, ruce v kapsách bílého pláště a díval se tam, kde ležely Dejvice. - Nemohl se však stále odhodlat učinit první řez na slupce svého hněvu. Až konečně se přihodilo něco, co ji roztrhlo od shora až dolů.

Bylo to několik dní před vánočními. Stanislav bezradně přemýšleje o nastávajícím dni, kdy bude muset svoji matku navštívit, vyšel ze vrat nemocnice. Náhle zůstal stát a zadržel dech. - V jízdni dráze blízko něho stanula Marcela. Neviděla ho. - Rozesmutilá, měkkýma očima přelétla šedý dům a svižně kráčela dolů ulicí.

Stanislav chtěl se za ní rozběhnout, ale opanoval se. Způsobil by ji třeba rozpaky a v tu chvíli nebyl jí vítán. - Šel tedy zvolna tím směrem kudy kráčela a uvažoval. - Co tu dělala? Proč se tak dívala na nemocnici . . . ? Snad - k vůli němu? Při této myšlence se Stanislav až zarděl vášnivou radostí.

V každém i tom na pohled nejnepřístupnějším muži dříme samolibost, k jejímuž probuzení stačí někdy jen delší, trochu zamilovaný pohled ženy. Málomluvný muž zvěděv, že je předmětem touhy o-

dolá, aby o ženu, již se líbí, nepocítil ihned větší zájem.

A Stanislav k tomu ještě Marcelu miloval. - Ano miloval, - teď se k tomu přiznával docela otevřeně. Nemyslel více na jejich poslední debatu, při níž se jejich náhledy různily, ani na svůj hněv. Všecko se schoulilo v pouhé nic před citem lásky, která se na nic netáže a nic nežádá než opět lásku. . . .

Několik dní do svátků zdálo se Stáňovi být bez konce. - Vší silou krotit svoji nedočkavost, - neboť chtěl smíření s Marcelou oslavit tak, jak si je vysnil.

O Štědrý večer zazvonil u dveří vily spěšně a netrpělivě. Panské setřásl s klobouku sníh do vlasů, což tuto velmi rozveselilo. Chtěla mu za to pomoci při svlékání kožíšku, ale Stanislav, jemný a zdvořilý ke všem ženám, nedovolil. - Upraviv se, strhl obal s předmětu, který byl položil vedle zrcadla a panská vykřikla překvapením. - Malá kytice polorozvítých bílých růží rozšířila libou vůni po předstíni.

"To bude mít milostivá paní radost", mínila panská, dívaje se na ně zbožně.

Stanislav se záhadně usmál.

"Už je po večerí?"

"Ještě ne, prosím . . ."

"Ohlašte mě tedy laskavě."

S rychleji tlukoucím srdcem vstupoval po chvíli do vyhřáté komnaty. Seděla tam sama paní Romanová.

"Vy zlý, nenapravitelný Stáňo," plísnila ho žertem. "Zasloužil byste, aby na vás Ježíšek zapomněl."

Stanislav provinile klopal hlavu, políbil ruku, která mu hrozila a podal matce svůj dárek.

"Děkuji vám," pohlédla ho, . . . "podívám se na něj až pod stromkem a tam také naleznete svůj. - Divíte se vidíte, co to letos znamená. - Už dlouho jsem ho nestrojila. Můj první muž nechtěl, děti jsme neměli a u vás zas říkal váš otec, že pro dospělé syny to nemusí být. Až letos - k vůli Marcelle. Ubožátko, už čtyři roky neví, co to je trávit vánoce pod stromkem." . . .

"Kde je slečna Janovská?" . . . zeptal se Stáňa tiše a růže, které dosud nepozorovaně držel v levé ruce dolů, mimovolně pozvedl. - Paní Romanová spočinula na nich laskavým pohledem a usmála se.

"Na usmíšenou, - vidíte. - Máte pravdu. Dnes má všude kralovat jen láska mír. - Pojdte, ukáží vám, kde je Marcela."

Kráčela napřed k nedalekým dveřím, které vedly do jídelny a neslyšitelně je otevřela. - Obráz plný poesie vánoc, naskytl se Stanislavovým očím. - Uprostřed stála štíhlá jedle bohatě ozdobená a u ní Marcela, v týčích světlých šatech s oranžovými ozdobami, - v nichž ji spatřil poprvé, rozsvěcující světla.

Spíše vycítila než uslyšela čísi příchod a otočila se. V tomže okamžiku klesly jí paže a oči se sklopily k zemi.

Stanislav rovněž podléhaje náhlému pohnutí, přistoupil blíže a podával jí květy.

"Slečno Marcela, . . . prosím vás . . ."

Zvedla k němu a když jí jemně vtiskl kytici do náruče, vytrskly jí slzy.

"Pane doktore, - já - já - nemám pro vás dárku; - nemyslela jsem, - že . . .", zajíkala se vzrušením.

Ale pro Stanislava pohled, jak tiskne k sobě jeho růže a na bezmeznou, neskrývanou radost v jejích očích, byl dostatečnou odměnou. . . .

"Dovolíte-li, vezmu si ho sám," řekl něžně a vytáhl si z kytice jeden květ, na jehož lupénkách se třpytila rosa Marceliných slzí.

Ve vedlejším pokoji paní Romanová nemohouc odolat, otevřela Stáňův dárek. - Byla to podobizna jeho otce ve stříbrném rámečku z dob jeho mládí.

Paní Romanovou při pohledu na ni bodlo u srdce. - Ano, to byl její Viktor, veliká a jediná láska jejího mládí, která ji stála tolik slz. - Ještě dříve než se oženil, z divokého vzdoru provdala se za Loewyho. - Och, kdo ví o těch prvních letech, kdy bolesti platila za svoji nerozvážnost. - Ale to je

už pryč. - Tato fotografie promlouvá k ní jinou řečí, sladkou řečí vzpomínek na čas, který bylo pro ni pohádkou.

Když se Stáňa s Marcelou navrátili z jídelny, zastihli paní Romanovou tiše plačící. Polekání vrhl se k ní.

"Milostivá paní . . .!"

"Matinko . . .!"

Paní Romanová oddálila kapesník od očí a usmála se na ně skrze slzy.

"To nic není, - jen malá melancholie. Váš dárek Stáňo . . ."

". . . je toho příčinou. Rozumím již. Odpusťte mi, matinko, myslím jsem to dobře."

"Nemám co odpouštět, způsobil jste mi radost. Děkuji vám. Spálila jsem tenkrát všechny jeho podobizny, ale věřte, že už jsem toho často litovala. A jak jste k této přišel?"

"Našel jsem ji v jeho psacím stole - po jeho smrti . . ."

Poslední slova zašeptal a paní Romanová sklopila hlavu. Chvilí mlčeli všichni. - Marcela klečíc u sedadla Stáňovy matky, tiskla svou tvář do růží. - Nerozuměla všemu, ale vystihla jakýsi dávnější vztah mezi panem Romanem a jeho druhou ženou.

"Zazvoním, aby kuchařka nosila na stůl, nebo nám světla shořela," vytrhla se náhle energicky paní Romanová. Marcela si odnesla růže do svého pokoje. Ke stolu se vrátila s jediným květem zatknutým na nádrech. Podívali se na sebe se Stanislavem, který měl růži v knoflíkové dírce a oba se hřejivě usmáli. . . .

VI.

Svatá noc tichounce se snesla nad posněženými věžemi slovanské metropole, z jejíchž chrámů zvučely zvony k oslavě zázraku božského zrození.

Ve svém pokoji na bílé kožišině polo ležela, polo seděla Marcela. Na oknech rozkvétaly tropické květy, vedle ní voněly růže. - Bílé růže od Stáňa. - Milý, něžný Stáňo! - Marcela znovu prožívala v myšlenkách dnešní rozkošný večer. . . .

Seděli se Stanislavem za vánočním stromkem a tiše si povídali. Paní Romanová opět ponořena v pozorování fotografie, nevšímala si jich. Stáňa Marcele svěřoval osud první lásky své druhé matky i příčinu jejího pozdního sňatku s jeho otcem.

Marcela, chtě se mu odvděčiti za jeho důvěru, vyprávěla mu o sobě. - Nebyl pestrý ten její život, ale smutný a pro ni bolestný. . . Bezstarostná dětská léta v malé venkovské staničce, - dva veselé roky v obchodní škole v Praze, - brzy na to strašlivý úder osudu v podobě téměř současné smrti rodičů a potom klopotné honění za skývou chleba. Rok v Praze, tři v Podmoklech a konečně šťastné zakotvení v domě paní Romanové.

Stáňa jí naslouchal s vřelou účastí, jemně při tom hladě její ruku, položenou na opěradle křesla. P tu chvíli jí to bylo nevýslovně milé. - A znenadání nečekaně položil jí otázku, která zastavila na vteřinu tlukot srdce.

"Slečno Marcelo, měla jste už někoho ráda?"

"Ne", odpověděla bez rozmyšlení.

Stanislavovi zazářily oči.

"Odpusťte mi, vím, že jsem až indiskretně zvědavý, ale já to musím vědět," prosil rozechvěle. . . "Prosím povězte mi, - ještě nikdy?"

Porozuměla, co chce říci. - Její tvář zruměnila lehká horečka a po těle se jí rozlila podivná slabost. - Ale odpověď, rozhodující o jejím osudu, přešla jí přes rty pevně.

"Do té chvíle, co jsem opustila Podmokly, nemůže se pochlubit ani jeden muž, že bych mu věnovala jen myšlenku."

"Nemýlil jsem se tedy," zajásal Stanislav a skloniv se, políbil jí dlouze ruku. . .

Když Marcela došla při svém myšlenkovém pochodu až sem, - zavřela oči a z pod víček jí vytryskly slzy. Nelhala a přece . . .

Zjevil se jí malý horský hotel mezi stráněmi s pohyblivou srstí lesa a se šplíchajícím praménkem na louce pod okny. Ideální místo pro milovníky ticha.

Byl začátek května. Trochu níže ve vesnici odívaly se s horečným spěchem stromy do tradičního roucha máje. - Ve vzduchu chvěla se vůně rozpuklých pupat. Ozon nabýval zvláštní opojnosti, která jakoby vdechováním vnikala do krve a probouzela, co dosud spalo.

Po úzké pěšince, vinoucí se přes louku k lesu, kráčel pár mladých lidí. - Mladí manželé, kteří do tichého hotelu v horách přišli strávit své libánky. Z kvetoucí krásy kolem však tuze nemají. Jejich naprosté ignorování okolí a soustředění zájmu jen v očích druhého, loudilo ostatním hostům shovívavé úsměvy a někdy i neomalenější vtipy. Ti, jimž platily, však o tom nevěděli. Neměli smyslu pro nic jiného než druh pro druh. - Těžce vybojované, proto tak veliké štěstí. Jak dlouho si asi uchová v přítomné době cynismu a blasevanosti svůj jasný zvuk? Kdož ví, zda nebude již v roce, či snad v několika měsících porušeno dissonancí poznání, že svazek, který se zdál být závrtným blahem, je vlastně jen velikým, nudným omylem života.

Světlý bod letních šatiček s tmavým pruhem pravice ve výši pasu zmizel mezi stromy. - Na cestě se objevil muž, potvrzující svým zjevem Darwinovu teorii. Majitel hotelu. On jediný zde urážel Marcelin smysl pro estetiku. - Představte si. - Tichý podvečer májového dne, vzduch provoněný květy, pár něžných novomanželů a p. Vogel. - Hu, jaký to kontrast!

Nad tichnoucí vískou se monotónně rozezvučel zvon. Ve vodě se růžově odrazil poslední pozdrav hasnouceho slunce, jehož ohnivá koule zapadla za vrchy. Větrík polaskal kvetoucí koruny ovocných stromů a Marcela rozpustila foukl do očí. Pohlédla na hodinky. Sedm, doba společné večeře.

Seběhla do přízemí, kde byla jídelna. Dosti veliká, světlá místnost s kulatými stolky vždy pro několik osob. Marcela proklouzla mezi stoly a zastavila se až u jednoho poblíže okna, kde bylo prostřeno pro tři osoby. Dvě místa

byla už obsazena. Širokoboká, dobromyslně vyhlížející matrona a vedle ní tenoučké, hypermoderně oblečené stvoření s neklidným, schytralým očima. Matka s dcerou. . .

Sem na třetí prázdnou židli usedla Marcela. Paní Zemanová s dcerou Zuzou byly jejími sousedkami nahoře v pokojích a první, s kýmž se tu seznámila. Zuza, čili jak jí její matka rodem Němka jmenovala dle své mateřštiny Suze, naklonila se k Marcelce.

"Ohlédněte se, honem se ohlédněte ke dveřím."

Marcela jí vyhověla. Do jídelny právě vstoupil štíhlý mladý muž v uniformě německého nadporučíka. Přelétl zrakem místnost a s lhostejnou tváří zamířil k poslednímu volnému stolku v blízkosti obou Zemanových a Marcely.

"To je nový host, okrasa hotelu pana Vogla, nějaký baron Holler," šeptala Suze. "To bych ráda věděla co ten pohledává ve láděním "Hammermueller."

"Asi osvěžení jako všichni," mnila klidně Marcela.

"Samozřejmě. Nejspíše takové, jako tamhle paní Gothardová."

Marcela, sledující nenápadný posuněk mladší Zemanové, spatřila dobromyslně vyhlížející blondýnu, jež se vesele bavila se třemi pány. Vyhlíželo to úplně nevinně. Ženatý přítel pozval ke stolu dva mladé přátele, aby pobavili jeho choť. Tak si to alespoň vyložila Marcela.

"Který je její muž?" ptala se proto klidně.

Suze se dala do smíchu.

"To je právě ten vtip, že žádný."

"Je tedy vdovou?"

"Také ne. Znáám ji dobře. Jezdí sem každý rok, obyčejně v máji. Prožít pohádku. - Chichichi . . . - Svěho muže ovšem nechá doma."

"A co on, je s tím spokojen?"

"Úplně. Baví se za její nepřítomnosti, jak sám chce. Tak už to jde několik let. Paní Gothardová mi sama řekla, že by jinak umřela nudou. Zevšedněli prý si tuze za těch pět let."

"Neměla se tedy vdávat," na-

mítla Marcela hněvivě.

Její sousedka přimhouřila zvláštním způsobem oči a krátce se zasmála.

"Má drahá slečno - jste naivnější než se na vaše léta sluší. - Když se Gothardovi vzali, cukrovali se právě tak, jako naše hrdličky Bergovi. Nu, ale pět let je pět let! - To sevšední všecko."

"Já si naopak představuji, že manželství z lásky nezevšední nikdy. I když vyprchá první opojení, zůstane přece jen při nejmenším přátelství a to se lety jen upevňuje."

Suze vybuchla v smích, který na Marcelu, jako celé chování tohoto děvčete působil alektovaně.

"Promiňte, slečno Janovská," omlouvala se pak utišívši se, "ale musela jsem se smát. Mluvíte jako jeden můj příbuzný. To je také takový idealista. Má strašlivě přepjaté požadavky a náhledy o ženách a manželství. Je nevinný jako svatý Alois a své ženy prý chce být první a jedinou láskou. Mírně řečeno, blázen. To si bude muset buď vzít žábu rovnou ze skřepi, nebo zůstat svobodný."

Suze, hřešíc na mačičino vzdálení se, zkusila mezi řečí koketovat s nadporučíkem. Ten se však zalhloubal do novin a na její ohnivé pohledy nereagoval.

"Tak vy tedy myslíte, že bude hledat nadarmo?" - rozprádala Marcela rozhovor, bavíc se pozorováním Suziny marné námahy.

"Samo sebou se rozumí," tvrdila tato zkušeně. "Uznejte sama. - Není to vyložený nesmysl žádat od nás abychem žily jako klášternice? Což pak také nejsme z masa a krve? Muži užívají, tak proč my máme čekat, až nějaký vyžilý světák hodí nám zbytky. Nebo představte si, když se takové, úzkostlivě se chránící děvče vůbec neprovádá. Co má pak z toho života? Nic, ani jednu vzpomínku, že byla jednou mladá."

"Ale co veřejnost?" namítla tiše Marcela úzkostlivě se rozhlížejíc, jestli je někdo neposlouchá. "Ta dosud neuznala a nikdy neuzná ženu rovnou po této stránce s mužem."

"Hm - veřejné mínění, lidské řeči, to je samá hloupost, - která má na svědomí, že mnohé ženy umírají, aniž by žily. - A konečně - bojíte-li se tak veřejnosti, nemusíte se jí zpovídat."

Příliš důvěrný a téměř trivialní ton, jímž byla poslední věta pronesena, se Marcely nepříjemně dotkl. Vstala.

"Půjdu už nahoru. Vy ne? Tak dobrou noc."

Při tom se letmo dotkla pohledu barona Hellera. Držel v ruce časopis, ale místo do něho, díval se na ni. Pátravým, pronikavým pohledem znalce ženské krásy.

Marcela opětovala jeho pohled déle než zamýšlela. Uvědomila si to teprve ve svém pokoji a mrzela se na sebe.

Druhý den při snídani přivábil její oči opět jeho upřený pohled. Při obědě a večeři totéž. Nebylo v něm sice nic urážlivého, ale začal ji znervosňovat. Roztržitě odpovídala na otázky obou Zemánových a bojovala s pokušením podívat se ke stolku, kde seděl Heller. . . .

Tak to trvalo dva dny. Marcela byla jako vyměněna. Společnost Zuzy a její matky počala ji nudit. Nezúčastňovala se již společných vycházek a omezila se pouze na styk u stolu. Zapalovače baronových pohledů začaly úspěšně doutnat na vyprahlé půdě jejího nitra. . . .

Třetí den ji potkal samotnou u lesa a oslovil ji. Hovořili spolu jen několik minut, ale ten večer nemohla Marcela dlouho usnouti. - A následujícího jitra poprvé obdařila čekajícího Hellera úsměvem, o jehož významu věděli jen oni dva.

Pak následovaly tři týdny, na které Marcela vzpomínala se zasněným úsměvem, než poznala Stanislava Romana. Tu poprvé zalitovala a žhavě zatoužila smazat tuto jedinou skvrnu ze své, až dosud jako křišťál čisté minulosti.

VII.

Únorový sníh měnil se na chodnicích v nažloutlou kaši a nízká, šedá obloha dodávala dnu duši-

čkového, smutného vzezření, ale v nitru Stanislava Romana bylo veselo, jakoby se kolem něho usmívala Vesna.

Blížil se k vile "Zuzaně". - Dnes šel s pevným úmyslem, který rozněcoval v jeho očích jiskry naděje, ale chvílemi je hasil pochybnostmi. - Nemýlí se v Marceliných citech? Je to opravdu láska, co mluví k němu jejími pohledy? - Proč se jen někdy vyhýbá jeho očím a není tak roztomile sdílná jako tehdy o Štědrém večeru?

Stisknutím elektrického zvonku přetrhl řetěz nezodpověděných otázek.

Lehké kroky blížily se chodbou a zmlkly u dveří. Tyto se otevřely a před Stanislavem stála Marcela. V tmavých, vlněných šatech s bílým límečkem a s radostným, avšak rozpačitým úsměvem na svěžích rtech. Nesměle mu podala ruku a zarděla se, když ji prudce stiskl.

"Milostivá paní není doma, pane doktore, Včera odjela do Mostu."

"Nu ovšem," lekl se na oko Stanislav, "můj ty Bože, jsem to ale člověk! Zapomněl jsem jako na smrt, že moje drahá sestřenička má dnes svatbu. Pošlete mě zpátky, slečno?"

"Nemám k tomu práva, jste tu přece doma. Vstupte dále pane doktore." Marcela ustoupila, aby mohl vejíti. Mluvila dosti srdečně, avšak Stanislavovi se zdálo, že se k tomu nutí. Odložil v předsíni a následoval ji do obývacího pokoje. V celé vile panovalo hluboké ticho, které působilo až tísnivě.

"Vy jste sama doma, slečno Marcelo?" - tázal se nazdařbůh Stanislav, přijímaje nabídnuté sedadlo.

"Áno. Dala jsem děvčatům pro dnešní odpoledne volno, kdy není milostivá paní doma."

"Nebojíte se tu?"

"Ne. Čeho také? Jsem zamčena a v strašidla nevěřím."

"Jste statečná dívka, slečno Marcelo."

Tiše se zasmála.

"Přijímám to jako lichotivou poklonu, pane doktore. Tuto vlast-

nost jsem na sobě, bohužel, ještě neobjevila. Kdybych byla statečná, tak bych . . . - Hled'te, jak prší. Dobře, že jste se nevrátil", odbočila náhle a přistoupila k oknu, na jehož tabule počal bušit prudký liják, smíšený se sněhem.

Stanislav vrhl tam krátký pohled a roztržitě přisvědčil.

"Ano, jsem tomu také rád. . . . Ale nedopověděla jste něco, slečno."

"Nevím už, co jsem chtěla říci," vydechla spěšně a cítil, že se jí po těle opět rozlévá ona podivná slabost, vrátila se k pohovce.

"Kdy přijede matinka?" navazoval zas mladý lékař rozhovor, který se dnes nechtěl dařit.

"Snad zítra, nevím sama," odvětila Marcela stručně a její oči neopustily koberec. - Nevěřila, že Stáňa zapomněl na to, co jeho matka před ním již měsíc opakovala. Pochopila ihned, že jeho návštěva platí dnes výhradně jí. V první chvíli zajásala, ale pak ji pojala úzkost. Což opravdu nelze oddálit ten okamžik, po kterém sice prahla, ale jehož se zároveň bála? Skoro dva měsíce se snažila vyhábat Stáňovi, aby napravila svoji slabost tehdy pod vánočním stromkem. - Ne, není statečná. Jinak by nebyla zamlčela ty tři týdny v "Hammermueller". - Byla by sice ztratila Stáňu Marcela spontánně přitiskla ruku k srdci, kde při této myšlence o síře ji zabolelo.

Kdosi usedl vedle ní a jemně odtáhl její ruce. Stanislav. Pozoroval už chvíli smutnou, jakoby vyděšenou tvářičku zamýšlené Marcely a teď, když viděl stisknutí rtů a pohyb, který vyjadřoval trýzeň, ulekl se a přiskočil k ní.

"Co je vám, slečno Marcela?" tázal se starostlivě a něžně ji přitahoval blíže.

Nebránila se. Zvedla jen k němu obličej a její lání oči mluvily za tisíc slov.

Stanislav v nich četl s tlukoucím srdcem. Pak ovinul paži kol Marcelina pasu a přivinul její štíhlou, pružnou postavu k sobě.

"Holčičko, holčičko moje . . ."

Drobná, bolestná křeč přeběhla

Marceliným obličejem. Její tělo se zachvělo v Stanislavově objetí a oči se zalily slzami. Avšak nepromluvila a nepohnula se.

Stanislav zaražen její bezúčastí, uvolnil paži a odklonil se.

"Mýlil jsem se," řekl tiše, "nemáte mne ráda."

Bolestný zvuk jeho hlasu vyburcoval Marcelu z její ztrnulosti. - Ovinula ruce kolem jeho šíje a přitiskla se k němu.

"Stáňo, můj Stáňo . . .!"

Znělo to jako vzlyk, ale mladý lékař opojen štěstím toho nepozoroval. Něžně pozdvihl dívčinu hlavu a jejich rty se sloučily v první sladký polibek lásky.

"Povězte mi," vybuchla náhle Marcela, "kolik už jste jich líbal?"

Stanislav udiven touto otázkou i způsobem, jímž byla pronesena, zadíval se Marcele zpytavě do očí. Byly vlhké, široce rozevřené a jakoby plné dychtivého očekávání. Žárlí snad jeho drahá děvushka na minulost, na níž si všichni muži dělají tak neobmezené právo? Zalichotilo mu to a rozveselen rozhodl se malou žárlivou trochu potrápit, než jí poví pravdu.

"Dvě," řekl lakonicky.

V Marceliných oči se rozzála dvě světla.

"Opravdu?" vyrazila ze sebe prudce. "A měl jste je rád?"

"Velmi rád," potvrzoval Stanislav s vážnou tváří, avšak na rty se mu mocí dral úsměv. - "Ale každou jinak."

Marcela sklopila hlavu, aby nepostřehl pocit úlevy, který jí vynutil hluboký oddech. Stanislavovi jí bylo líto. Políbil ji na vlasy a řekl vesele.

"Nevzdychej předčasně, holčičko moje. Víš kdo jsou ty dvě? Jedna je ty a druhá moje maminka. Dostanu za to pusinku?" Vzal ji za bradičku, obrátil k sobě její tvář, ale nepolíbil ji.

"Proč pláčeš, drahoušku?" tázal se polekaně.

Marcela, ač jí z očí nepřestávaly kanout slzy, pokusila se o úsměv.

"To štěstím, Stáňo . . .", promluvila zas tak podivně a ostýchavě,

zardívajíc se, nabídla mu svoje ústa.

"Odejdi už, Stáňo, - Anička a Katy se brzy vrátí," žádala ho pak, když ji pustil. Ale toto první oslovení důvěrným "ty" mělo za následek nový přívál polibků. - Konečně Stáňa nerad sice, - ale přece se dostal k domovním dveřím.

"Nesmíš být smutná a nesmíš plakat", vymíňoval si mazlivě, - když se Marcela chystala mu otevřít. Zadívala se na něho dlouze a v příšeří chodby tmavěly se její hnědé oči intenzivněji.

"Nebudu už plakat, slibuji ti to. Nebudu na nic myslit než na tebe," zasmála se radostně. Náhle mu položila obě ruce na ramena, vystoupila na špičky a přiblížila své rty k jeho, nesmělým sametovým dotekem.

Poté otevřela a Stanislav poslušně vystoupil na ulici. Chvilí postál, ohlédl se do okna v přízemí a vesele zamával kloboukem. Za uplakanými tabulkami smála se na něho šťastná tvář Marcely.

(Pokračování.)

Vídeňské knihovny čítají 8,800,000 svazků. Kromě četných soukromých knihoven je zde 247 veřejných knihoven a mnohé z nich mají i čítárny. Vídeňské knihovny čítají 7,600,000 knih, asi 600,000 grafických listů, 210 tisíc vzácných rukopisů a tolikéž map, dále 81,000 cenných papýrusů a 100,000 notových archů. Národní knihovna ve dvorním hradu má nejkrásnější sál světa. Její původ datuje se od císaře Ferdinanda I., jenž zde od roku 1522 do r. 1564 vládl. Do této knihovny je též zařazena proslulá knihovna prince Evžena Savojského, slavného vítěze nad Turky. Také obec Vídeň má vlastní knihovnu v nové radnici. Největší z našich menšinových knihoven je ústřední knihovna "Komenského", čítající přes 60 tisíc svazků. Je při ní též čítárna; zajímavou jest zvláště její studijní knihovna, obsahující též díla jinojazyčná.

DOPISY.

WOODBURN, OREGON.

Úvaha k Velkému pátku.
(Píše A. S. Trnacek.)

Čím radostnější je předvánoční doba, tím smutnější je pašijový týden před velikonoce. Nazaret ustoupí do pozadí a objeví se Kalvarie. Zde právě ukázala se lidská zloba v nejvyšším stupni, a také nesmírné milosrdenství Boží. Když Pán Ježíš volal s kříže: "Bože můj, Bože můj, proč Jsi mne opustil," velká tma obeštřela zemi. Příroda chová se lhostejně ke všemu lidskému utrpení. Co zármutku, bolesti a lidí přijde o život ve válkách i jinak, a přece slunce nepřestane svítit. Ale odepřelo svítit na ukřižování Ježíše. Světlo, jež pánuje nade dnem, snad ponejprve a naposledy v dějinách shaslo jako svíčka, a přece dle lidského rozumu mělo svítiti. Proč slunce nesvítilo? Poněvadž nemohlo se dívat na zločin, jehož se lidstvo dopustilo. Člověk vraždil Pána přírody, a tu příroda nemohla nechat vše bez protestu. Když duše Boha byla ve tmě, tak muselo i slunce se zatemnit, to slunce, jež Bůh stvořil. Lidé pod křížem stojící zvědavě čekali na Jeho první slovo, tyrané očekávali, že bude bolestí křičeti, jim spílat a je proklínat. Byli však udiveni, neboť neslyšeli žádné kletby, nýbrž jen sladká slova modlitby a prosby za odpuštění: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí." Ano, kdyby věděli, co činili a přece v tom pokračovali, kdyby věděli, jakého zločinu se dopustili, když ukřižovali nevinného, aniž si pomyslili, že prolévají krev, která je mohla spasiti, pak by nikdy nebyli spaseni! — Byli by bývali zavrženi, kdyby je byla nezachránila jejich nevědomost . . .

Mezi křesťany koluje starodávná legenda, která vypravuje: Když sv. Josef a Panna Maria utíkali s Dítěm do Egypta, aby unikli pomstychtivosti Herode-

sově, na útěku zastavili se u jednoho domku. Panna Maria požádala ženu, aby jí dala vodu, že chce svého synáčka Ježíše vykoupati. Žena ta ale měla chlapečka, který byl stížen malomocenstvím. Prosila tedy tato žena Pannu Marii, aby směla vykoupat synáčka svého ve vodě, v níž bylo vykoupáno božské Dítě. Jakmile žena dítě své ponořila do vody, ihned ozdravělo. Dítě zdravé pokročilo věkem, vyrostlo a stalo se zločincem. Jest to Dismas, jenž nyní visí na kříži po pravé straně Kristově. Dorůstajícímu chlapci ještě matka vypravovala, jak jako dítě zázračně ozdravěl. — Zdali nyní tato vzpomínka se mu vrátila a přinutila jej, aby pohlédl ke Kristu, není jisto. Jistě ale bylo dosti nahromaděno suchého paliva pravého druhu na oltáři jeho duše, a nyní jiskra s kříže Kristova padla do paliva a vyvolala mocný žár víry. Zlosyn pohlédne na kříž a sklání hlavu svou ke Kristu. Spatří odsouzeného člověka a volá: "Pane, až přijdeš do království svého, rozpomeň se na mne!" — A nyní Spasitel pozvedl hlavu. Dole pod křížem zástup jako rozumu zbavený vysmívá se Kristu, rouhá se Bohu, a ani jeden hlas se neozval, který by zavrhoval toto pusté jednání rozvášněného lidu. A tu náhle ozve se hlas — hlas muže odsouzeného. Kdyby byl zvolal Petr, Jakub nebo Jan, pak by byli nepřátelé snad ustali, snad by byli fariseové a zákonníci uvěřili. Ale v tomto okamžiku, kdy smrt se blížila ke Kristu, tu jen jediný člověk, a to zlosyn, pozvedl hlasu svého a uznal Krista za krále a vůdce duší. Právě v tom okamžiku, kdy zlosyn dal svědectví o Kristu, Kristus dobyl většího vítězství, nežli jaké může dáti celý život: ukázal sílu, jaké žádný člověk nebyl schopen — Ježíš ztrácel život a zachraňoval duši — duši odsouzeného zločince. A v ten den, kdy Herodes s celým svým dvorem nemohl přinutiti Krista k mluvení, kdy celá moc Jerusa-

lema nemohla Jej přinutit s kříže, tu Ježíš obrací se k třesoucímu se zločinci po své pravé straně, promluví k němu a zachrání jej pro věčnost. "Ještě dnes budeš se mnou v ráji." Takového slibu, co svět světem jest, nedostalo se žádnému člověku — ani svatým. Byla to poslední, možná že i první modlitba, kterou zločinec přednesl. Zaklepal jednou, spatřil jednou, poprosil jednou, odvážil se všeho a získal všechno. Když v duchu vstoupíme se sv. Janem na ostrov Pathmos, spatříme v nebi celé zástupy kráčeti za vítězným Kristem. Když v duchu se sv. Lukášem vstoupíme na horu Kalvarii, spatříme Krista jak první kráčí v průvodu. Jeho ruce, přibity ke kříži, otvírají ráj zločinci. Jeho průvodcem do nebe byl kající zločinec. Ó jak veliké jest milosrdenství Boží! Ztracené ovce, marnotratní synové, kající zločinci: Tot' různenec božského milosrdenství.

CHAMPAIGN, ILL.

Čtená redakce!

Srdečně vás pozdravuji všechny čtenáře i čtenářky. Je hezky dnes, teplo, jaro se blíží, všechno se raduje, děti si hrají. Kdo má nějakou zahrádku, již ji ohrabuje a něco seje nebo sází. Je to krásné kdo má svůj domov, nasází si květiny a jak vyrostou, okrašlují jeho dům krásnou vůní. Ach, to bylo krásné ve staré vlasti, všechno se veselilo, všechno zpívalo. Mívali jsme ovce a jehňátka malá, tak to pěkně skákal jedno za druhým, jak jsme je naučili. Škoda těch časů, které již se nevrátí. Mně se zdá, že naše stará vlast bude zase pod komandem Němců. V novinách jsem to četla dnes 19. března. Tolik se staví, že se nedají a přece dávají Němcům práva. Dají jim jen prst, potom si vezmou celou ruku, a to bude ještě horší, než bylo za císaře Františka Josefa I. Nevím ale podívejte se na Rakousko, všechno je již jak v Berlíně. Myslíte, že se budou mazlit s naším národem, když ho

nenávidějí? Byli by rádi, aby naše vlast byla ze světa smetena. Ach, svatý Václave, vévodo České země, nedej zahynouti nám ni budoucím. Kyrie eleison.

Nemám zahrádku ale mám ráda květiny, tak mi je pošlete, dám je Sestřičkám St. Mary. Ony mají velikou zahradu, at' si je nasadí. Ostrožky nechtějí, já jim ukázala, jak se jmenují. Posílám Vám \$1.10.

Mrs. Anna Janošik,
201 So. Wright St.,
Champaign, Ill.

CLEVELAND, OHIO.

Vážená redakce!

Nejprve uctivě zdravím jak váženou redakci, tak i všechny čtenáře. Ani jsem nemyslela, že budu zas tak brzy psát, ale nutí mne k tomu dvě okolnosti.

Můj švagr František mi přinesl báseň, kterou složil a chtěl, abych mu ji, je-li třeba, opravila a zaslala ji budu-li chtít k uveřejnění. Protože jsem ale teď více zaneprázdněna, když dělám na zakázku koberce a můj manžel málo v továrně pracuje, pokusil se on také zabásnit a přidal několik veršů k básni jeho bratra. Proto ji zasílám vážené redakci a doufám, že se bude čtenářům zamlouvat. Název básně jest: "Slzavé údolí".

To tedy je první důvod, proč zas píši. Druhým chci vyplnit přání paní J. Raiterové z Valparaiso, Nebr.

Čtená paní, nevím, že bych byla psala o rodičích mého manžela. Jest tomu asi 2 roky, co jsem vypisovala čtenářům svoje dětství i mládí, a tak jsem psala, že můj tatíček i maminka zemřeli do 13 dnů; oba dva na chřipku. Právě tento měsíc 27. března to bude 18 let, co zemřel tatínek a hned 8. dubna (tedy druhý měsíc, to jest též 18 roků) zemřela nám naše máti. — Ano, jsem Kuchynkova rozená, otec se jmenoval Rudolf a pocházel z Horních Dunajovic, ač tatíček, když se oženil, bydlil prvně v Králově Poli, později ve Vymyslicích a

konečně zas přesídlil do Dunajovic. Nevím, zdali jste ho znala. Vy či Váš manžel, ale dle Vašeho dovtazu se tak domnívám. Přejete-li si, můžete mně dopsati na naši adresu. Ráda bych totiž věděla, která pí. Cahová jest Vaše sestra, neb v Dunajovicích byla jedna a v sousedních Domčicích též jedna. Prvnější má sestru která jest mojí tetičkou, neboť strýček Bohumil, bratr mého tatínka, si ji vzal za manželku. Mají tři děti. Božena je již několik roků vdána, jeden bratranec je profesorem řeči a nejmladší jest zaměstnán v Brně ve Zbrojovce. Měli, zdá se mi, sestru ještě jednou ve Vídni neb kde již přesně nepamatuji; (moje teta totiž a pí. Cahová). Byla byste to Vy snad?

Rodiče mého manžela také již zemřeli; máti již skoro 13 roků, tatínek 4 roky spí na žerotickém hřbitově. Bydlívali na kopci, pod nímž byla studánka. Tatínek se jmenoval Matěj, maminka Františka a byla dcerou pololánika Vlčka. — Nevím, co byste rádi věděli; budete-li psát, tažte se a já Vám mile ráda odepíši.

U nás v Clevelandě máme několik dní pravé jaro. Slunéčko pěkně hřeje a růžové i jiné keře ranné mají již plno vypučených pupenců, ano naše popínává růže má již plno lístků na větvičkách. Jestli zůstane takové počasí, můžeme počít s pracemi na zahrádkách. Tolik se zas těším, až se bude kolem vše zelenat a květem až se obalí stromy. Máme třešeň a broskev, a oba stromy když jsou v květu vyhlízejí jako dvě družičky, jedna bílá, druhá růžová. Nedočkavě též čekám, kterým rokem poprvé rozkvetne naše lipka, kterou jsem si před několika roky zasadila a při pohledu na ni vzpomínám našich lip v Dunajovicích, jak jsou již asi krásně košaté a co květů je na nich, a jak asi včelíčky poletují s jednoho stromu na druhý a ssají nejen sladkou, ale i léčivou šťávu a vyplňují rámečky voskem a medem. Když tatíček

včelařoval, to jsme mu vždy rády pomáhaly, ovšem nejvíce při medování, kdy jsme mlsaly o sto šest jak se říká. Při vzpomínkách se člověku zdá, že to bylo ještě včera či minulý týden, a zatím 18 roků již co klidně s maminkou odpočívají na dunajovském hřbitově. Odpočiňte v pokoji!

Jsem dnes tak smutně naladěna a proto raději přestanu psát. Snad že se blíží výročí úmrtí rodičů, či že tam v Československu dlí ti, které mám ráda a kteří jsou teď v nebezpečí, že i tam vnikne barbarský národ a moje sestry jsou blízko rakouských hranic, které si Německo podmanilo. Obé mne tíží nesmírně. Pán Bůh Vás ochraň všeho zlého tam v daleké rodné vlasti. Vzpomínám a pozdravuji vás, pište brzy. Se srdečným pozdravem čtenářům se znamenám

Žofie M. Nechvátalová,
5419 Train ave.

PINE BLUFF, ARK.

Čtená redakce!

Jelikož ráda čtu dopisy jiných dopisovatelek, tak také něčím musím sama přispět, aby bylo dopisů více. Dnes je pěkný slunečný den; manžel jel do města, tak si ukrátím chvíli psaním. Napišu něco ze vzpomínek. Venku je mokro a zima, tak se nemůže moc dělat. Proto musím přemýšlet, aby mozek měl co dělat. Ba že jo. Jak ale do toho, o čem začít, aby se to líbilo aspoň někomu? Aha, již mám začátek.

Elinka N. byla takové roztočilé děvčátko, že je měl každý rád. Ký div, že i Karlouš W. si Elinku oblíbil. Chodili spolu — často si všelijaké hry vymýšleli. Kde byl Karlouš, tam byla Elinka — a opačně.

Ký div, že si zvykli a jejich dětské kamarádství se později změnilo v lásku. Po vyjití školy Elinka byla dána do kláštera na vychování. Karlouš chodil do vyšší školy. Nikdo jejich přátelství nebral vážně, tudíž rodiče netušili, že ti dva mladí lidé již

mluvili vážně. Elinka již byla několik roků v klášteře již jako sestra M., neboť tak bylo přáním rodičů a dceruška byla poslušna rodičů. Zdálo se, že dětské přátelství už je zapomenuto.

Jednou Elinka byla volána domů k nemocnému otci. To již z Karlouše se stal mladý pán. Co Elce (navrkal) namluvil, nevím. Ale od té doby se stala s Elinkou velká změna. Nerada šla zpět do kláštera, ani nebyla tak horlivá, poslušná a stále bledla a hubla, až představená kláštera si toho povšimla. Elce domlouvala a žádala, aby se ji svěřila. Elinka se bála a styděla. Tak sestra představená se obrátila na rodiče. Matka hned odejela za Elinkou do kláštera a s pláčem prosila dceru, aby řekla, co se jí stalo. Tak se konečně dceruška matce svěřila. Matka se toho polekala. Dceruška domlouvala, aby neodkládala řeholní šat, že jí to přinese neštěstí, aby se od Pána Boha neodvracela, raději aby se snažila zapomenout hříšné myšlenky. — Kdož může mladému srdci rozumět! Vždyť miláček tajně dopisoval pod falešným jménem a sliboval hory doly.

Uplynul zase dlouhý čas—a tu se shledáváme s Elinkou doma u rodičů. Už nebyla sestrou M., ale úplně odložila roucho řeholní. Čas čekala, že se její milý Karloušek přihlásí, jak jen se dozví, že je doma, ale on o sobě nedával vědět. Tak se rozhodla, že se po něm poptá. Jaké bylo její zklamání, pochopí jen ten, kdo něco podobného zažil, neboť se dověděla, že její drahý Karloušek, pro nějž odešla z kláštera, jest ženatý. Tak jí sám napsal; že má roztomilou černokou žinku a čeká brzo rodinu. Přál jí, aby byla štěstá. On že svoje štěstí našel. Elinka po takovémto zprávě upadla do hysterického pláče a těžce se rozstonala; churavěla dlouho. Když se uzdravila, přemýšlela, co dělat. Co jiného, než jít zpět do kláštera. Tam padla na kolena a prosila matku před-

K 50TI LETÉMU JUBILEU KNĚŽSTVÍ J. M. NEJD. P. MSGRA ALOISE J. KLEINA,

apoštolského protonotáře, papežského preláta,
čestného kanovníka kroměřížského atd.
v Brainard, Nebraska.

(Na důkaz úcty k němu věnuje Petr Šrámek,
Komárov u Opavy, Československo.)

Od rodné Šumavy at' letí pozdravy
daleko za moře, kde je nový svět.
Tam v Brainard osadě, kde budou oslavy,
pracuje apoštol Kristův řadu let.

Padesát let knězem, duše k Bohu vede,
vlasy prokvétají, den se přiblížil;
všude, kde působil, vděčně vzpomínají . . .
Bohu a národu život zasvětil.

O své milé ovce pečoval vždy věrně,
na tom srdci kněžském, teplém lásky své;
ostře potíral vždy všechny zradu černé,
kdo ze srdce lidu víru a řeč rve.

Denně obětuje Bohu Obět' čistou,
ve výstavném chrámu v Brainard osadě,
farníky své vede cestou k Bohu jistou;
tam, kde práce je, On vždycky na řadě.

Co bych měl napsati v tento den tak slavný
padesát let knězem, Pán Bůh když již dal?
Byl Jste vždy horlivým Jeho apoštolem,
věřil, doufal a Jej vždycky miloval.

Žehnej, velký Bože, další práci Jeho,
odměň jej vším dobrým, co si přeje sám,
milosti pro duši blaha pozemského,
pro mne "memento" jenž řádky zasílám.

stavenou, aby ji přijala zpět.

Ted' Vám povím trošku o tom štěstí velkém p. Karla W. Prvorozený syn zůstal němý, druhý synek koktavý a přihlouplý, třetí hošíček zemřel při narození. Pak přišlo děvčátko. Takové malinké, slaboučké vize, ani to moc nerostlo. Až asi v 16. roce se to začalo trochu sbírat a silit. Jednou přišla ze školy a povídá mamince, že sestra Margareta je nemocná. Tak je učila jiná sestra Miriam, jaká milá a jemná. Příští neděli se se sestrou Marií

seznámily. Pan K. W. zůstal jako vyměněný, neb v sestře poznal bývalou Elinku. A pak to přišlo. Již se mu začaly hrnout vzpomínky a výčitky. Dostavily se prudké bolesti hlavy a horečka. Byl povolán lékař, i druhý i třetí a nic nepomohli. Musel do nemocnice podrobit se těžké operaci. Zápál mozkových blan. Stonal dlouho a trpěl mnoho, neboť jej svědomí bičovalo. Měl dosti majetku, dva domy, hezkou, hodnou ženu i děti. Ale sám je tak na lůžko upoután už celý rok.

Lékaři nedávají ani dost málo naděje. Po těžkých operacích a dlouhotrvající nemoci se smrt konečně dostavila a jej vysvobodila z trápení v nejlepším mužském věku.

Srdečně pozdravuji ct. redakci i všechny čtenářky. Jen hodně dopisujte! S úctou jsem

Annie M. Kadlecová.

TIGARD, OREGON.

Ctění redakce a milí čtenáři!

Jak nesvědčí ti jsou ti, kteří nevěděkem oplácejí redakci za její celoroční práci pro nás, a nauce byla podati svým odběratelům 10 příkazů. Milí čtenáři, česká redakce má těžký úkol, aby vyhověla svým odběratelům, a české časopisy byly a jsou pro nás přistěhovalce potřebné jako vzduch a voda, proto neztrpčujeme jejich účelnou práci a nekritisujeme i když román některý nám se nelíbí. Obvykle vycházejí tři najednou, pak paní Kamenická přispívá vzácnými články, za něž v duši jí vděčíme. Též mnoho dopisů máme poučných a zajímavých. Není ale správné, že některý dopis se hemží jen samými pozdravy, což čtenáře nemůže zajímat, a pisatel může sobě pomyslet, že tím zabírá vzácné místo v časopisu, což mnozí čtenáři nelibě nesou. Proto pozorně jen si přečteme to desatero.

Tento týden měli jsme v našem kostele svatě misie. Každý večer kostel býval plný, což nás potěšilo, neb přišlo též hodně nekatolíků. V době letní přijde do našeho kostela hodně neznámých lidí, též jinovců, ale kněz je uvítá jako hosty, a že nesledují mši svatou, toho zde lidé si ani nepovšimnou. Jak náš soused nám povídal: že když bývali ve Wisconsinu, byli na katolickém pohřbu, tak v kostele přišel chlap a drel do něj, že má kleknout. Takým jednáním se víře katolické neposlouží. Tento náš soused je bez vyznání.

V čísle z 12. března měla v Č. ž. dopis jedna paní, jež se pode-

psala "Jedna od Babiččina údolíčka". V tom dopise kritisovala časopis "Hospodář" jen proto, že několik odběratelů protestovalo, když vycházel zas román od Vl. Javoříckého "Za pluhem", který již dříve v jiných českých časopisech byl uveřejňován. Jsme v Americe a náboženství nedělá mezi námi rozdílu. Zvláště my katolíci máme jít dobrým příkladem a ukázat dobrou vůli. Ježíš Kristus obětoval se za všechny lidi, a svatý Pavel praví: Kdyby víra tvá byla, že bys hory s ní přenášel, bez lásky k bližnímu nic nám neprospeje. Býváme mezi různonárodovci, též vyznání i bez, proto ale se dobře snášíme. V co kdo věří, jest jeho svatá věc, a to máme u bližního ctít.

Měli jsme 18. března v naší osadě smutný pohřeb. Žena sotva 20letá sešla ze světa tragickou smrtí; její muž ji zastřelil, pak sebe. Jméno její rodě bylo Mary Shekla, rodiče rození v Oregonu na farmě u Tigard, katolíci, a děti chodí do školy naší. Bylo jí 16 roků, utekla s hochem a dali se oddat soudcem. V pátém roce dostali dítě, tak Mary chtěla se vrátit ke kostelu a prosila svého muže, aby šel s ní do kostela, aby kněz jejich svazek v kostele požehnal, aby mohli dítě dát pokřtít. Když nepovolil, od muže odešla, vrátila se však k němu a znovu prosila. Co se odehrálo tuto chvíli mezi nimi, nikdo neví. Mohlo by to být výstrahou mladým lidem. Bylo to manželství smíšené, on byl jiného vyznání. — S pozdravem na všechny zůstávám Vaše odběratelka Marie Kusý.

BUHL, IDAHO.

Ctění redakce!

Předně Vám zasílám na Českou ženu \$2.75 a při tom zasílám na Hlas \$4.00, neb je nám po něm smutno. Zároveň vzdáváme díky Dr. Hynku Dostálovi za to svolání k českému národu v Hlasu, neb takových bojovníků za českou vlast bychom potřebovali více. Ve skutečnosti

dle našeho smýšlení, kdyby hned po válce byli Češi si podali ruce k dílu a Němcům jejich práva a úřady ubírali, tak si mohli užít hodné nepřijemnosti a to každému Němci poskytlí útulek, a teď si Hitler počítá, kolik Němců je tam a tolik práv si dělá. Proč neřeknou Hitlerovi: Kolik práv dáte lužickým Srbům u vás, tolik práv dáme Němcům u nás. Jen bych si přál, aby ti Blaničtí rytíři vytáhli se svatým Václavem v čele a vyhnali nepřátele z naší země. A tak svatý Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím a chraň naši zemi.

S Bohem! Frank Dostál.

PLATTEVILLE, WIS.

Ctění redakce!

Přijměte ode mě srdečný pozdrav. Též jsem myslel při jedním napsat pár řádků z Platteville, ale všechno se mi vykouřilo z hlavy, takže když začnu psát to, co jsem minil napsat, všechno jsem zapoměl, a to nejhlavnější k tomu. Je to divná věc, jak se ten svět točí, a falešní lidé v něm. Ku příkladu tolik kongresníků, kteří podepsali listinu do Španělska komunistům. To si zvolil lid pěkné státníky. Nedal bych za to nic, že jsou mnozí z nich též komunisti. Před volbou slibují hory a doly, a když se tam dostanou, kde chtějí být, tak vládou podle svého. Jenom když si naplní své kapsy, o jiného se nestarají. Takoví kongresníci by se neměli volit, neb jsou více na škodu než pro užitek. Druhá věc je, co se stane za několik roků s touto vlastí? Cím dál tím víc se zadluhuje a nebude

ZÁDUCHA RYCHLÁ ÚLEVA

Dobrá zpráva pro nešťastné oběti těch bolesných záchvatů průdušnicové záduchy, průdušnicové kašle, neb senné borečky. HA-ZA-MA Kapsulky musí Vám přinést rychlou, umírňující úlevu od obtížného dýchání a přivodit hlubší a pokojnější spánek. - anebo Vám vrátíme ihned Vaše peníze. HA-ZA-MA Kapsulky jsou zcela rozličnou přípravou - pro vlnití ucpířebování, bez obtížného vdechování nepřijemného dýmu. Nečekejte až zase budete mučeni novým záchvatem, nýbrž zašlete poukazku na pouhý \$1.00 ještě dnes, a nebo zaplatíte poštovním poslu při odbírce. Pište ihned na Kraft Laboratories, Dept. 57, P. O. Box 86, South Chicago, Ill. Pište dnes!

to dlouho trvat a kapitalisté budou mít celou Ameriku v hrsti. Daně se zvyšují rok od roka, takže farmáři se budou muset dělit se vším, co na farmě strží, až jim vláda všechno sebere. Co je tu všelijakého vydání na káry a licence (no ne?), a na silnice též. A co ta vojna stála peněz a tolik mladých mužů zabito a tolik milionů podporováno v zemích za mořem, a na to jim pan Hoover ke všemu dal moratorium. Není divu, že je tady nouze mezi chudým lidem. Škoda, že nemáme ty časy, jako byly za presidenta George Washingtona a Lincolna, než se vyráběly káry. Každý ji musí mít, at' stojí cokoliv, a na každých pár kroků se chce svězt. Staří chodí pěšky a mladí se vezou. Co ta kára stojí do roka peněz za ráfy, gasolin a olej! Na to lidé mají, ale ke kostelu, pro Boha, se jim nedostává. A co tu lidu přijde k zabiti a zmrzačení do roka a kár rozbitých. Každé město je plno jich. Většina jich chtějí mít nové modely, což stojí mnoho peněz, aby se mohli s ní pochlubit. Já jsem ještě z toho starého vydání, ale tolik si myslím, co staří předkové nashromáždili, že to mladé pokolení utratí. V Africe misiónáři a kněží i snad některý biskup chodí mnoho mil pěšky do jejich stanic, aneb některý jede na koni. Bůh trestá lidi pro jejich pýchu, a Satan nemá moc práce si lidi získat pro peklo. Běda tomu, který se odříká Boha; při soudném dni, jak je psáno, bude hodně povoláných, ale málo vyvolených. Srdečný pozdrav všem čtenářům posílá

A. Pettera.

CLEVELAND, OHIO.

Čtená redakce!

Posílám \$1 na Hesounův sirotčinec. Tímto dárkem plním slib daný Pražskému Jezulátku, Matce Boží, sv. Antonínu, sv. Judovi a archandělu Rafaelovi za jejich zázračnou pomoc, za jejich vyslyšení proseb mých.

Vděčná

Růžena Slabý.

F. M. N.:

SLZAVÉ ÚDOLÍ.

V tomto slzavém údolí snad každého něco zabolí, byt' maličkost to byla jen, nikdo jí není ušetřen.

Vždyt' i svatá rodina, svatý Josef, Panna Maria největší bol a potupu zažili v tomto slzavém údolí.

Kristus sotva světlo světa zřel, měl již mnoho nepřátel; Ježíšek tak malý, svatý, od Herodesa měl být st'atý.

Co úzkosti již tehdy měli, kolik nocí as probděl, nežli útekem — žel nakrátko — zachráněno bylo robátko.

Ježíškovo dětství celičké bylo jen krátké, chudičké, již co chlapec maličký — pracovat musely jeho ručičky.

Po světě když Ježíš chodil jenom lásku, dobro plodil; učil, kázal, napravoval, mrtvé křísil — uzdravoval.

Davy lidu za ním spěly, králem svým ho míti chtěly, lid vstříc mu slávu volal — a přec jej s lotry — ukřižoval.

Když myslíš, že jsi sám na pospas všem nehodám, pomni, co Ježíš vytrpěl, nežli na kříži dotrpěl.

Pojď, půjdeme dále chvíličku, rozhlédnout se jen trošičku v tomto slzavém údolí, jak mnohý s nezdarem zápolí.

Pohlédni třeba do chudé chatky, poznáš starostj otce, matky o chleba vezdejší dětem i sobě v dnešní zlé, tísnivé době.

Máš-li své známé poblíže, vidíš, že nejsou bez kříže. Jedn' v něm útěchu hledají, druhí naň stále reptají.

Mnoho jich žije v ústraní pro nemoc bídu, strádání; někoho svírá v srdci žal, že osud drahého mu vzal.

Tu zase potkáš mnohého,

s úděsem hledíš na něho, an slepý, beznohý, bez paží až tělem Tě zamrazí.

Jak někdy se mýlíš velice, že trpíš ze všech nejvíce; kdybys jiného kříž vzíti měl, sotva bys jej nésti chtěl.

Tak často slyšíš volání, že není v světě uznání; lidé za všechno nevděční, ke všemu stále neteční.

že spravedlnost není, nezoufej, v Boha pevně věř a doufej, neb za vše co's musel snášeti Bůh spravedlivě Tobě odplatí.

Na smrt' se stále připravuj, o osud svůj se nestrachuj; do vůle Boží odevzdán, ke všemu buď odhodlán.

Až povolá Tě jedncu Nejvyšší do Svého krásného zatiší, On všechno Tvoje trápení v největší radost promění.

Zdravas Královno, hvězdo zářící, k Tobě voláme lkající, plačící: Zachraň nás i naše okolí v tomto slzavém údolí.

Cenný dárek čtenářkám České Ženy

S každou objednávkou na M. V. Apona Thé za \$1.00 — obdržíte úplně zdarma, jednu padesáticentovou krabici kráslivého, Apona nového prášku na obličej. — Budete mile překvapeny tímto první třídy kosmetickým přípravkem. Prášek je neškodný, jemný, dobře přiléhající a na pleti neviditelný. Dá hned po použití svěží, krásný, příjemný, libezný vzhled. Má delikátní něžnou vůni, hodí se na každou plet' a dán je do ozdobné krabice.

Marie Votýpkové Apona Thé je v tisící rodinách vážených a pokročilých krajanů, oblíbeným lékem. Mírně, působivě účinkuje, přináší veselou náladu, svěží krev, volnou stolic, sílu a zdraví, všem kteří udržují si s ním játra, ledviny, žaludek, žluč a moč i zažívání a odváděcí ústroje — pročištěné od všech nezdarych, jedovatých látek. Příjemné k užívání. Je spolehlivý lék pro těžko pracující otce, osvěžovatel drahé matičky, výborný pro stařečky a nejlepším přírodním lékem pro Vaše milované děti. Cena velké rodinné krabice na dlouhou stačící — \$1.00, vyplaceně. S každou objednávkou Vaší jednoho M. V. Apona Thé za \$1.00 — zašlu úplně zdarma jeden prášek na obličej za 50 centů. Máte obojí v ceně \$1.50 za \$1.00 vyplaceně. Tyto neobyčejné výhody jsou jen u mě k dostání, do 31. prosince 1938. Oba tyto přípravy učiní i hezký, milý dárek přátelům a známým od Vás. Marie Votýpka, 120 E. Wayne St., So. Bend, Ind.

MILODARY

MILODARY PRO AFRICKÉ MISSIE.

(Družina sv. Petra Klávorského.)

B. Jilek a R. Uchytíl, Wis., po \$1 a A. Spale a Marie Kipníková po 50c	\$ 3.00
A. Kaska, Wis.	1.00
A. Soušek, Mo.	.25
F. Balušek, Conn.	.25
A. Mrázek, Neb.	1.00
J. V. Kobza, Neb.	.25
A. Pliml, Ill.	1.00
J. Kresl, Minn.	1.00
J. Maňas, Can.	.25
A. Mrázek, Neb.	1.00
Fr. Koliha, Iowa	1.00
A. Wencel, Minn.	1.00
V. Skoch, Okla.	1.00
J. Palso, Cal.	.50
J. A. Válek, Tex.	1.00
A. Zrůbek, Tex.	1.00
F. Genzer, Okla.	1.00
J. Duřák, N. D.	1.00
T. Hlavata, N. Y.	.25
S. Nemshotz, N. J.	.25
J. Valíček, Mich.	.25
M. Vober, O.	.25
S. Bartoš, Tex.	.25
J. Minářik, Ind.	1.25
M. Gallia, Tex.	4.00
J. F. a A. Brůžek, Minn.	1.00
J. Holubík, Mich.	1.00
J. Zabryněk, Tex.	.25
Ant. Ježek, Tex.	5.00
J. Kubala, Tex.	.75
J. Veverka, Pa.	.50
M. Maliňák, Tex.	.25
M. Havel, Neb.	1.00
I. Simper, Tex.	1.00
T. Borick, Ark.	1.00
J. Serbus, Minn.	1.00
A. J. Hájek, Neb.	.50
A. Matula, Tex.	.50
J. J. Otáhal, Tex.	1.00
K. Pištěková, N. Y.	3.00
M. Prajka, N. Y.	2.00
M. Kadlec, Md.	.50
W. J. Válek, Minn.	.25
A. Holý, Wis.	1.00
J. Kletchka, Kans.	1.00
S. Ziokovská, Pa.	.25
C. Vinklársek, Tex.	2.00
H. Jáša, Fla.	.50
M. Lukášik, Tex.	.50
V. Ceyvar, Mont.	.25
M. Brousil, Ill.	1.00
M. Plášek, Neb.	.25
J. J. Novák, Neb.	.50
T. Zátka, Pa.	.25
J. Novák, Neb.	1.00
Anna Kurtinová, Ill.	.50
V. Šlahůnek, O.	1.00
F. Pecka, Wis.	.25
Al. Dvořák, Mich.	1.00
B. Ječný, Cal.	.25
J. Tomrich, Minn.	1.00
Tom. Kajš, Tex., na mše sv.	4.00
A. Vaněk, O.	1.00

R. Peter, Kans.	.75
C. J. Cimburek, Va.	1.00
A. Pír, Pa.	1.00
J. Pavelka, Ia.	1.00
J. Stourač, Wis.	1.00
A. Mára, O.	.30
L. Káňa, Tex.	.25
F. J. Malecha, Minn.	1.00
A. Procházka, Neb.	1.00
M. Niebauer, Ore.	.50
A. Madle, Ill.	.25
A. Rataj, Neb.	.50
Fr. Procházka, Tex.	1.00
A. Šebek, Va.	2.00
A. M. Pejša, Cal.	.25
Fr. Pokorník, O.	.25
M. Hromek, Mich.	1.00
A. Morava, Okla.	1.00
J. Solanský, Tex.	1.00
A. Semrád, Wis.	1.25
F. Švec, Wis.	1.00
M. A. Nerud, Mo.	1.00
M. Janovský, S. D.	1.00
J. Barnard, Neb.	1.00
A. Mužný, Tex.	.25
L. Kočer, S. D.	2.00
A. Veselá, Md.	2.00
A. Petrucha, N. Y.	1.00
J. Trubach, O.	.50
F. Susek, Mo.	1.00
F. Doubek, Ia.	.25
A. Kulisek, Kans.	4.00
F. J. Fiedler, Neb.	.25
Fr. Forstner a V. Koniček, Wis. po 50c	1.00
B. Lehner, Ill.	1.75
Fr. Ondrovčík, Mich.	.25
J. Zabelka, Mich.	.50
J. J. Hobza, Neb.	.75
A. Talčík, Conn.	1.00
M. E. Mikuta, Ind.	.25
S. Beneš, Wis.	.25
J. Sedlinger, S. D.	.50
A. Jánošík, Ill.	.50
A. Míka, Mich.	1.00
L. Blažek, Tex.	.50
B. Novák, Colo.	.25
A. Rodesný, Okla.	.25
M. Pilát, Okla.	.75
R. Trn, Mich.	1.00
J. Bláha, Mich.	.25
A. Baneš, Mich.	.25
F. Macháček, Can.	1.00
M. Snokhous, Ill.	1.00
M. A. Nerud, Mo.	1.00
K. Požárek, Mich.	.25
F. Vylvlečka, Tex.	1.00
A. Kubeň, Pa.	.25
J. Kozmárek, Neb.	.75
Anna Starobová, Ill.	2.00
Marie Kunová, Mo.	2.00
A. B. Novotný, Okla.	.25
F. Mitáček, Ill.	.25
R. A. Teplík, Tex.	1.50
J. Tomeš, O.	.25
Ant. Halama, Can.	.75
G. Ejem, La.	.25
M. Buglewicz, Neb.	.40
Přítel z Narka, Kans.	1.00
Pi. Anna Hertvíková, O.	2.00
V. Wilt, Ill.	.25
A. Semerád, Ill.	.25
M. Chvátal, Ill.	.25
Fr. Železný, Ia.	.50
J. M. Pešek, Minn.	1.00
K. Malík, Mich.	.25
A. Divacký, Okla.	1.25
A. Neumann, Ore.	.25
J. Vážanský, Tex.	1.00
Celkem	\$124.45

Milodary pro dp. Jana Ig. Krížka, misionáře v Honduras.

M. J. Sklenář, Kans., na mši sv.	\$ 1.00
K. Matoušek, Md.	1.00
K. Eliáš, Ia.	.50
J. F. a A. Brůžek, Minn.	1.00
M. Drahozal, Ia., na mši sv.	1.00
V. Staněk, Md.	1.00
L. Petrželka, Can., na mši sv.	1.00
F. Kovářik, Ill.	1.00
Barb. Otrádovcová, Mo.	1.00
A. Dorňák, N. Y.	1.00
J. Lutovský, N. D.	1.00
G. Shavel, Pa.	1.00
M. Prajka, N. Y.	1.00
F. Čadek, O.	1.00
M. Snokhous, Ill.	1.00

Celkem \$14.50

Milodary pro slepce v Praze.

K. Matoušek, Md.	\$ 1.00
J. F. a A. Brůžek, Minn.	1.00
M. Prajka, N. Y.	2.00
J. A. Válek, Tex.	1.00
Marie Machová, N. Y.	5.00
B. Kučera, Md.	2.00

Celkem \$12.00

Milodary pro dpp. Salesiány v Mor. Ostravě.

A. Glaser, Wis.	\$ 1.00
N. N., St. Louis, Mo.	2.00

Celkem \$3.00

Milodary pro Svatou. Horu.

M. Vejšická, Mo.	\$ 1.00
A. Ježek, Tex.	3.00

Celkem \$4.00

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afrických
Missií. Jednou pro vždy příspěvek 25 centů (nikdy není třeba obnovovat.)
Také zemřelí mohou být zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 West Pine Blvd. St. Louis, Mo.

Milodary na Růži Lurdskou.
V. F. Jelínek, Neb.\$1.00

Milodary na Svatý Hostýn.
Pl. Rud. Springlerová, Kans.\$ 1.00
A. Semrád, Wis. 1.00
Pl. A. Běliková, Mo., \$1 předplatné
na "Hlasy" a \$1 na mši sv. 2.00
A. Nejdlik, Mich. 1.00
J. L. Koutný, Nebr., \$1 na mši sv.
a \$1 na "Hlasy" 2.00
M. Kocourek, na "Hlasy", Neb. 1.00
V. Šlahůnek, O. 1.00
Celkem\$9.00

Milodary pro chudé kněze v čl. republice.

Karel Šimeček, Minn.\$ 1.00
K. Matoušek, Md. 1.00
J. Petrák, Mich. 1.00
J. Šipová, Mo. 1.00
E. Bidar, Wis. 1.00
Jistý šlechetný český kněz na mše
sv. na dobré úmysly 10.00
M. Prajka, N. Y. 2.00
A. Míka, Mich. 1.00
V. F. Jelínek, Neb. 3.00
M. Průcha, Neb., na mši sv. 1.00
Jistý šlechetný kněz, přítel chu-
dých kněží v čl. republice, na
mše sv. 40.00
A. Jirele, Minn., na mše sv. 2.00
N. N., Elendale, Minn., na mše sv. 2.00
Šlechetný kněz chudým kněžím v
čl. republice na mše sv. 27.00
Anna Dorňáková, N. Y., na zpí-
vanou mši sv. na její dobré
úmysly 5.00
Babička Petraková, Mich. na mše
sv. 5.00
Jistý šlechetný kněz na mše sv. 21.00
N. N., Clarkson, Neb., na mše sv. 3.00
Celkem\$127.00

**Milodary pro ctih. Sestru M. Miladu
v indiánské missii ve Wisconsinu.**

Václav Šlahůnek, O.\$ 1.00
T. Pavlíček, Tex. 1.00
J. Mlejnek, O.50
A. Pluháček, Neb. 1.00
J. Tomandl, Wis.50
A. Toman, Ill. 1.00
F. Pavka, O. 1.00
Pl. Pelnáková, Ill. 1.00
Celkem\$7.00

**Milodary pro dp. Jaroslava Soukupa
v Peru.**

B. Kavulák, Neb.\$ 1.00
M. Prajka, N. Y. 2.00
M. Pytllová, Mo. 1.00
J. Pařso, Cal. 1.00
Celkem\$5.00

**Milodary pro dp. Josefa Hylše,
misionáře v Africe.**

Marie Kusá, Ore.\$.50
F. Ondrovčík, Mich. 2.00
J. Studenka, O.50
A. Pavlíček, N. Y.25

M. Prajka, N. Y. 1.00
V. Staněk, Md. 1.00
J. A. Válek, Tex. 1.00
K. Matoušek, Md. 1.00
M. Pukyš, O. 1.00
Celkem\$8.25

**Milodary na nový kostel v
Lomíci, N. D.**

Kateř. Svinková, Mich.\$ 1.00
Anna Urbánková, Mich., na sochu 5.00
Celkem\$6.00

Milodary pro ctih. Sestru M. Justu.

V. Šlahůnek, O.\$ 1.00
H. Brabec, Wis. 1.00
Anna Tomanová, Ill. 1.00
Celkem\$3.00

Milodary pro Vincentinum v Praze.

M. Vejšická, Mo.\$ 1.00
A. Wacek, Minn., A. J. Wacek,
F. C. Wacek a J. F. Wacek,
po \$1 4.00
J. J. Bíba, Wis. 1.75
J. Havelka, Neb. 2.00
M. Gallia, Tex. 1.00
F. A. Zderad, Ill. 5.00
V. Kroupa, Mo. 1.25
M. Prajka, N. Y. 3.00
J. Sotolář, Mo. 1.00
J. A. Šimon, Minn.75
Ant. Pettera, Wis. 2.00
A. Pettera, Wis. 1.00
A. Zemánek, Tex. 1.00
J. A. Válek, Tex. 1.00
M. Busta, Minn. 1.00
J. Zabelka, Mich. 1.00
V. Beneš, Wis. 2.00
J. F. a A. Brůžek, Minn. 1.00
Babička Daňková, Wis. 1.00
N. N., New York50
V. Staněk, Md. 1.00
J. Kletchka, Kans. 1.00
M. Hrdlička, Md. 1.00
J. Kalousek, Idaho 1.00
Anna Hovadiková, Tex. 1.00
Jan Kalousek, Idaho 2.00
Celkem\$39.25

**Milodary pro Českou Kapli na
Olivetské Hoře.**

Pan a pl. Fr. Krenčíkovi, N. Y.\$2.00

Milodary na million centový fond.

Z předešlé sbírky109,356
J. Martinek, N. Y. 25
E. Rozsypal, Ill. 50
A. Hoffman, N. J. 25
J. V. Beránek, Ia. 50
J. Zima, Wis. 25
M. Peters, O. 25
S. Bogdanovič, Ill. 100
J. Hruza, Can. 100
B. Vaněk, Tex. 10
K. Vaculík, Wis. 25
Jos. Žák, Tex. 100
V. Wilk, Ill. 75
Fr. J. Vyhnaň, O. 75
A. Vaněk, O. 100
Jos. Vondáček, Md. 1.00
Fr. Staska, Md. 25

K. Matoušek, Md. 125
Lud. Morky, Tex. 300
J. Petrák, Mich. 100
J. Lev, N. D. 20
A. Sourar, Ill. 25
C. Strnad, Wis. 100
M. Albrecht, Mich. 25
J. Solanský, Tex. 25
M. Novák, Tex. 410
M. Kolařík, Md. 25
M. Gallia, Tex. 25
M. Pail, Wis. 100
R. Kříž, New York, N. Y. 150
M. Stehlík, N. J. 25
J. Barnard, Neb. 100
A. Josísek, Mich. 100
A. Veselá, Md. 75
J. Marek, S. D. 10
J. Peschl, S. D. 25
A. Petruška, N. Y. 25
Fr. Sušek, Mo. 100
J. Zábrobský, Pa. 25
A. Kulisek, Kans. 100
M. Micek, Kans. 25
V. Blatný, Neb. 25
M. Zavadil, Neb. 25
C. Pešek, N. Y. 55
V. Motis, Neb. 100
F. J. Pojtička, Wis. 25
J. Chmatal, Neb. 25
J. J. Kastl, Neb. 25
V. Sládek, Ill. 100
E. Rozsypal, Ill. 50
Fr. Trčka, Md. 100
K. Drásal, Md. 10
A. Hradský, Md. 25
A. Cacek, S. D. 25
M. Prajka, N. Y. 25
J. Hrnčíř, Tex. 25
J. F. Kubaň, Tex. 100
A. Podhajský, O. 25
A. Míka, Mich. 75
M. Pytllová, Mo. 25
V. F. Jelínek, Neb. 500
J. Jerábek, Cal. 100
J. L. Diviš, Mo. 25

"Pomohlo
mně proti
nezáživnosti!"

Pamatujte!
**KUPTĚ
DNES**
Od vašeho jednatele
DRA. PETRA HOBOKO

Časem vykoušený Zlodejník Silici Lák používá tlaci hákem
posledních 5 poloh. Jest nápověd v zvláštní nervoz.
nezáživnosti zácpy a zkešování žaludku, zavinutých špatným
vyžádáním. Aneb poště \$1.00 na dostatečnou \$1.20 val-
kosti (14 usrovn) zkešování lehu.

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
2501 Washington Blvd. Chicago, Ill.
V Kanadě Dodáváno Beze Co.

J. Pešek, Mich.	25
F. Janošik, Wis.	100
H. Jáša, Fla.	25
Fr. Hlavka, Minn.	500
T. Skinner, Okla.	25
J. A. Kubeš, Neb.	50
National Alliance of Bohemian Catholics, Chicago, Ill.	1,000
M. Průcha, Neb.	25
Fr. Sallák, Conn.	25
J. L. Koutný, Neb.	25
L. Herman, Ill.	50
Anna Baněk, Mich.	50
A. Šebek, Va.	50
K. Lankas, Neb.	25
S. Nechvátal, O.	16
M. Schlais, Okla.	25
P. Pavliňák, Mich.	25
A. Kriger, Ill.	25
J. Pírk, Minn.	25
J. Novák, Neb.	25
E. Rozsypalová, Ill.	50
F. Brhel, N. Y.	25
B. Spálek, Neb.	25
F. Smith, Conn.	10
A. Srovnal, O.	75
R. Jahoda, N. Y.	25
F. Kusalik, Can.	25
J. Tomrich, Minn.	25
B. Sazma, Ill.	25
F. Klempíř, Mich.	25
J. Záhrobská, Pa.	20
F. Mareš, Ore.	25
J. Kořenek, Tex.	10
F. Heřmánek, Neb.	125
J. Tomeš, O.	100
K. Kříž, Okla.	25
B. Fera, Mich.	25
Barb. Pektorová, N. J.	25
J. Mlejnek, O.	10
J. F. Vacek, Cal.	25
F. Železný, Ia.	25
T. Vondrášek, Ill.	25
J. Šíp, O.	25
J. Wotawa, Neb.	25
A. Pettera, Wis.	25
Pi. F. Skeřiková, Mont.	35
J. F. Mařík, Neb.	10
F. Kružela, Wis.	25
J. Nečas, Minn.	25
L. Hanuš, Neb.	25
F. Řebec, Mich.	25
F. Vlášek, O.	100
L. Růžička, Tex.	25
E. Rozsypal, Ill.	50
Fr. Sušek, Mo.	100
N. N., Cleveland, O.	100
Alž. Myslíková, Ont.	15

Jiří Jurica, Mont.	25
A. Pettera, Wis.	25
J. Dufek, Ark.	17
Jos. Supina, Mich.	20
Celkem	117,229

MILÉ ČTENÁŘKY "ČESKÉ ŽENY!"

Na tisíce gladiolus bobulí jsem rozeslal do všech částí Spojených Států odběratelkám "České Ženy". Dosud mám několik set těch nejkrásnějších druhů. Je nejvyšší čas, byste si je objednaly. V dubnu a začátkem května se sázejí bobule ve středních a severnějších státech. Objednejte si je ihned. Oznámku naleznete na jiném místě v tomto čísle "České Ženy". V úctě,

Rev. W. A. Dostal,
Fort Atkinson, Iowa.

Co dokáže mozolná ruka. Před třemi roky četl dělník Branský ve Fulneku, že jeden student napsal na rub poštovní známky 625 slov. Branský si koupil Salchero-vo pero a zkoušel psát také. Zanedlouho napsal na rub známky také tolik slov a milého studenta brzo předhonil, když napsal až 4500 jednoslabičných slov na tutéž plochu. Před ro-

kem upustil Branský od psaní jen slov a opisuje hymny, básně, životopisy a dějiny v různých evropských jazycích. Některý den napíše jen jeden řádek, jindy opět více. Píše bez zvětšovacího skla, neboť by si i pero zvětšil, a to nemůže potřebovat. Branský pracuje jako dělník na stavbě dálnkové silnice a po těžké práci se věnuje zajímavé libůstce. Na zadní stránku dvoukorunové známky psal tři hodiny denně po tři týdny životopis Masarykův, Komenského a Husa. Tuto známku poslal Branský v nádherné úpravě prezidentu republiky dr. E. Benešovi s přá-

PŘI KTERÝCH CHOROBÁCH OSVĚDČIL KLÁŠTERNÍ ČAJ SVŮJ LÉČIVÝ ÚČINEK?

Při nemocích žaludku, při chorobách žlučových, střevních, při zácpě, hemoroidách (zlaté žíly) při nemocích ledvinových, revmatismu, dně, ischias, bolesti hlavy, migréně, při nemocích ženských, obtížích menstruačních, jakož i v době přechodu, kormatění cév a při nemocích kůže. Máme mnoho děkovných dopisů z různých států Amerických, od těch, kteří "Klášterní Čaj" vyzkoušeli.

Cena 1 krabička \$1.00; 6 krabiček za \$5.00 poštou vyplaceno. Na C. O. D. o 15 centů více. Zaslá:

PATRIA TRADING CO.,
5132 Broadway
Cleveland, Ohio.

Vysoký Tlak Krve

ALLIMIN, výtažek česnéku a petržele v tabletkové formě, užíván pravidelně dle návodu, snižuje tlak krve, uleví bolesti hlavy a závratí ve většině případů. Dr. Frederic Damrau, vynikající New Yorkský lékař, oznamuje takovou úlevu ve 22 ze 26 případů. ALLIMIN tabletky jsou na prodej v dobrých lékárnách všude, ve dvojitě velikosti—50c a \$1.00. Když kupujete, žádejte pouze pravý ALLIMIN. ZDARMA vzorek a penná knížka na požádání. — Píšte na:

VAN PATTEN CO., 54 W. Illinois St., Chicago.

Gladiolus Rainbow Mixture

A collection of fine named
Varieties of the large
Flowering Types
IN A COMPLETE
COLOR RANGE.

Strictly Large Bulbs.

100 Bulbs—\$2.50

50 Bulbs—\$1.50

Postpaid to you.

Rev. W. A. Dostal
Fort Atkinson, Iowa.

ním k Novému Roku. Loni poslal prezidentu Osvoboditeli napsanou celou ústavu republiky československé na korespondenčním listku. Byla to práce několika denních hodin po celý měsíc. Drobnopis na zadní stránce známky poslal také paní Haně Benešové, ostravskému museu, starostovi obce Fulneku, okresnímu hejtmanovi v Novém Jičíně, prezidentu francouzské republiky, rumunskému králi, vídeňským fulnečanům — a mně nic.

Včasně rozpoznání rakoviny snižá úmrtnost touto chorobou na polovinu.

Ve Spojených Státech umírá každoročně 130,000 lidí na rakovinu. Příčina choroby zůstává až dosud záhadou, a také zaručený lék proti ní nebyl doposud objeven. Jisto však je, že by bylo možno každoročně zachrániti životy 60 až 70 tisíců včasným rozpoznáním, neboť ve svých počátcích je vzrůst rakoviny radiovými a Roentgenovými paprsky zastaven a zachvácené pole dá se odstraniti nožem chirurga.

Sta lékařů v laboratořích po celém světě nakládá se nad mikroskopy, míchá a zkouší různé chemické sloučeniny, dělá pokusy na zvířatech — a to vše jen proto, aby zjistilo příčinu rakoviny. Životy nesčetných lidí je však možno zachrániti, aniž by bylo nutno čekat na zdar těchto vědeckých pokusů.

Rakovina rozrůstá se zvláštními buňkami ve tkáni, kterou ničí. V prvním stadiu choroby necítí pacient žádných bolestí a tím se stává, že rozpoznání se obvykle opozdí. Druhá tragická věc je, že rakovina začíná sice místně, ale po čase zachvacuje i jiné části organismu.

Z 80 až 90 tisíců žen, které umírají ročně ve Spojených Státech rakovinou, trpí jich většina rakovinou prsu a dělohy. Většinu těchto žen bylo by možno zachrániti, neboť tato forma rakoviny je nejsnadněji vyléčitelná a projevuje se i laikovi pozoro-

vatelnými příznaky: malým nádorem v případě prvním, krvácením v případě druhém.

Na rakovinu umírá 60 žen na každých 40 mužů. Příroda zdá se však tento nepoměr vyrovnávat tím, že postihuje ženy snadněji zjistitelnými a vyléčitelnými typy rakoviny.

Rakovina žaludku působí nejvíce případů úmrtí mezi muži. Asi v polovině těchto případů nedostává se oběti žádného výstražného signálu, a i ve druhé polovině je jedinou prvotní výstrahou pocit špatného trávení. Všichni lidé, muži i ženy, kteří trpí chronickým potížením trávení, jež nepřestanou ani po lékařském ošetřování, mají se podrobiti prohlídce Roentgenem.

Rakovina kůže, úst a rtu je jinou formou rakoviny, jež se vyskytuje mnohem častěji mezi muži nežli mezi ženami. Tento typ je vyléčitelný téměř v 90 procentech případů; je-li však léčení zanedbáno, zachvátí rakovina velké plochy a léčení se stává beznadějným.

I když se nevzdáváme naděje, že se učencům jednou podaří zdolat tohoto nepřítele lidstva, není naším bezprostředním problémem ani tak objevení léku proti rakovině, jako spíše zjištění rakoviny ve stadiu, kde je ještě vyléčitelná.

Zodpovědnost za včasné zjištění rakoviny, kdy je možno ještě zakročit chirurgií, nebo

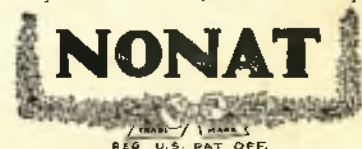
radiovými a Roentgenovými paprsky, spočívá na bedrech jak lékaře, tak i pacienta. Rakovinu není možno zjistiti diagnostickými zkouškami, jak je tomu na př. u cukrovky. Pacient nesmí přehlédnouti ani ty nejnepatrnější symptomy a musí se ihned svěřiti rukám kompetentního lékaře.

Největším dobrodincem katol. tisku je ten, kdo jej rádně sám platí a mezi přátely rozšiřuje.

Zabrání vrchní rakovině.

Již vícekrát dostalo se nám zprávy, že Nonat vyléčila takové výrůstky, z kterých se vyvine vrchní rakovina. Nyní máme ten důkaz doma. Mému muži na špičce nosu rostla bradavice. Nedbal toho, ani když z ní vyrůstaly dva nové výrůstky. Nechtěl na nos náplast dávat. Teprve když četl v novinách od lékaře, že takové věci jsou nebezpečné začal dávat náplast z Nonat na nos, ale jen na noc. Za 6 týdnů byl nos vyléčen, že žádné znamení nezůstalo.

Na všelijaké, at' suché nebo otevřené bolesti se Nonat osvědčila, která bez operace vytáhne dřevěné i ocelové třísky i střely, v těle uvázlé; ale musí to být

Cena NONAT je 50c a \$1.00, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka neb jednatele, ale nic jiného neberte, raději pište na naši adresu:

Marie Leiblinger & Co., Altadena, Calif.

V Chicago u p. NANAK, 1724 W. 18 Pl. V Cleveland, O. u p. F. Krobůšek, 12718 Holborn Ave.

Přejete-li si více vědět o Nonat, pošlete nám lístek s vaším jménem a adresou.

Upozornění důst. p. farářům

NOVÉNA KU CTI BLAHOŠLAVENÉ PANNY MARIE
USTAVIČNÉ POMOCI.

Uhledné modlitební knížky k této pobožnosti v české řeči
jsou k dostání u:

vdp. Dra. Ed. Chapurana,

1430 SOUTH 14th STREET

OMAHA, NEBRASKA

Zvláštní "seznamovací" nabídka pro milovnice a milovníky květin.

48 jednoletých a dvouletých sazenic vytrvalých květin, 13 krásných a nejoblíbenějších druhů za **POUHÝ \$1.10** poštou vyplaceně. —

Úplné uspokojení zaručeno

Hvozdky (Sweet William)

WREXHAM a Gold Medal OSTROŽKY (Delphinium), nádherné druhy obrovských květů různého zbarvení. ČÍNSKÉ OSTROŽKY (Chinese Delph.) bílé a modře kvetoucí květiny které kvetou od jara až do tuhých mrazů. HVOZDÍKY (Sweet William), krásná květina mnoha barev. ZVONKY (Canterbury Bells), nádherné zvoncovité květy různého zbarvení. SLZIČKY (Garden Pinks), velmi vonné, karafiát. podobné květiny mnoha barev. MÁKY (Oriental Poppy), velmi oblíbená květina obrovských květů. KOPRETINY (Daisies), krásné bílé a různobarevné kopretiny. MACOŠKY (Pansy), MEČÍKY (Gladiolus), LEN ZAHRADNÍ (Linum), KRÁ-SNOOČKA (Coreopsis), a jiné druhy.

Ostrožky (Delphinium)

PREMIE! PREMIE!!!

Objednáte-li dříve než naše zásoba bude vyčerpána, přidáme k této neobyčejné nabídce **ÚPLNĚ ZDARMA:**

1 TRITOMA (Red Hot Poker), krásná květina s ohnivě červenými květy a která se prodává od 20 centů do 30 centů kus.

1 NOVI BELGI VYTRVALÉ ASTRY, nový druh aster s nachově zbarvenými květy.

Tato nádherná skupina květin, za kterou musili byste zaplatiti od \$3.00 od \$3.50 všude jinde, bude VÁM zaslána v nejlepší čas k sázení za **POUHÝ \$1.10 POŠTOU VYPLACENĚ, USPOKOJENÍ ZARUČENO. OBJEDNEJTE DNES DOKUD ZÁSoba STAČI.**

DO KANADY jest velmi obtížno zasílat sazenice, proto je tam nezasíláme. Na požádání zašleme semena.

Vaše objednávky adresujte:

"Česká Žena"

1611 SOUTH 11th STREET

ST. LOUIS, MO.

Získáte-li nám novou odběratelku, zašleme Vám tyto sazenice zdarma

Vyhrál. Tři židé uzavřeli sázku, že ten, kdo se z nich pochlubí nejpodlejší činem, vyhraje. — Prvý vypravoval: "Dvacet let mám společníka a dvacet let ho okrádám!" — Druhý vypravoval: "Dvacet let mám společní-

ka, dvacet let ho okrádám a k tomu ho podvádím po celý ten čas s jeho ženou!" — Třetí na okamžik zmizel a vrátil se: "Právě jsem to telefonoval vašim společníkům!"

Poctivý nálezce. "Taková smů-

la! Našel jsem vám dnes na ulici čistě novou pánskou rukavičku z nejlepší kůže, zrovna na mou ruku, a jakožto poctivý člověk jsem ji hned odevzdal na policii. A sotva vyjdu ven, najdu k ní tu druhou!"